

fundusze. europejskie

dla rozwoju Mazowsza

WYWIAD Z HANNA GRONKIEWICZ-WALTZ,
PREZYDENT M. ST. WARSZAWY

ZNAJDŹ PROJEKT
DLA SIEBIE

ELEKTRYZUJĄCY TEMAT – OZE

Słowo wstępne

Szanowni Państwo,

Mazowsze zmienia się i pięknieje – to hasło towarzyszy nam od czasu, kiedy możemy obserwować wyniki pracy włożonej we wdrażanie funduszy unijnych. Mazowsze jest liderem w wykorzystaniu środków europejskich. Nie należy jednak patrzeć na ten fakt przez pryzmat statystyk, bo stoją za tym realne przykłady. Wywiady z Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy, Panią Hanną Gronkiewicz-Waltz oraz zastępcą Prezydenta Ostrołęki Panem Pawłem Stańczykiem są dowodem na to, jak wsparcie funduszy unijnych pozwala długofalowo planować rozwój i wzrost gospodarczy. Efekty osiągają nie tylko jednostki samorządu terytorialnego, instytucje naukowe i inne podmioty publiczne. Korzyści z otrzymanych dotacji widać wyraźnie również w sektorze MŚP. Przykładem są przedsiębiorstwa, które prezentujemy w niniejszej publikacji. To jest nasz wspólny sukces, a kluczem do niego jest efektywna współpraca, skuteczna komunikacja i zdolność strategicznego myślenia.

Siedem lat obecnej perspektywy finansowej wydawało się być długim okresem. Minął on jednak szybko i bardzo pracowicie. Teraz, przygotowując się do realizacji strategii „Europa 2020”, wykorzystując wiedzę i doświadczenie, możemy podejmować kolejne działania. Nie moglibyśmy wejść na tę ścieżkę, gdyby nie Strategia Lizbońska i czas, który poświęciliśmy na realizację jej założeń. Niezależnie od tego, na jakim etapie wdrażania funduszy unijnych będziemy, zagadnienia takie jak „Niedozwolone finansowanie” czy „Archiwizacja dokumentów” będą aktualne. Zapraszam do zapoznania się z tym materiałem.

Nasz biuletyn służy nie tylko przekazywaniu Państwu informacji merytorycznych. Zachęcam do zapoznania się z informacjami dotyczącymi naszego portalu www.fan.mazowia.eu oraz zapraszam do wzięcia udziału w kolejnym konkursie pod nazwą Mazowsze pełne dobrych praktyk.

Życzę Państwu przyjemnej lektury.

Grażyna Suiptowicka

p.o. Zastępcy Dyrektora ds. RPO WM

spis treści

- 3 Dobre praktyki – Centrum kultury województwa
- 4 Rozmowa z Hanną Gronkiewicz-Waltz, prezydent m. st. Warszawy
- 6 Warszawa stawia na przedsiębiorczość i kreatywność
- 7 Elektryzujący temat – OZE
- 8 Innowacyjność w rozumieniu programów operacyjnych – RPO WM a POIG
- 9 Renesans turystyki konnej na Mazowszu
- 10 Najważniejszy jest zdrowy rozsądek
- 12 Archiwizacja dokumentów w RPO WM 2007-2013 – część II
- 13 Niedozwolone finansowanie. Test pomocy publicznej
- 14 Bezpieczeństwo na pierwszym miejscu
- 16 Projekty Kluczowe województwa mazowieckiego
- 17 Dobre praktyki – Rozwój technologiczny wspomaga sukces
- 18 Dobre praktyki – Lokomotywa, której nie da się zatrzymać
- 19 Znajdź projekt dla siebie
- 20 Dobre praktyki – Szpital na poziomie europejskim
- 21 Dobre praktyki – Nowoczesność wspomaga tradycję
- 22 Komiks
- 23 Gra komputerowa – Mazowsze 2. Miejsce Ponad Czasem. Przypomnienie o konkursie

**PUNKT
INFORMACYJNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Zapraszamy do Punktów Informacyjnych Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych oraz do Punktów Informacyjnych w Oddziałach Zamiejscowych MJWPU
infolinia 0 801 101 101
tel. 22 542 22 73/74/75/77, 542 24 38
punkt_kontaktowy@mazowia.eu
www.mazowia.eu

[f /pife.mazowsze](https://www.facebook.com/pife.mazowsze)

Redakcja: Ilona Nasiadka, Magdalena Kubacz, Paulina Gutowska-Jarosz, Michał Nędział

Współpraca: Natalia Maria Malanowska, Dagmara Trembicka, Jakub Wronko, Dorota Szymańska, Piotr Tarnawski, Małgorzata Nejfeld, Katarzyna Rygałto, Gabriela Bidzińska-Dajbor, Agnieszka Łopieńska, Marta Gajek, Karol Czyżyk

Projekt, opracowanie graficzne, skład komputerowy, przygotowanie do druku, korekta: DAUNPOL Sp. z o. o.

Wydawca: Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych, ul. Jagiellońska 74, 03-301 Warszawa

Nakład: 7 500 egz.

ISSN: 2082-3436

Oktładka „Centrum kultury województwa” - Centrum Edukacji Artystycznej im. Fryderyka Chopina w Sannikach

Centrum kultury województwa

Pałac w Sannikach ma za sobą długą i bogatą historię. Dzięki funduszom unijnym udało się przywrócić mu dawny blask i stworzyć regionalne centrum kulturalne, w którym zbierają się melomani z całego województwa.

Sam pałac datowany jest na 1880 rok. Otoczony był parkiem, w którym znajdowały się altany, ujęcie wody, aleje. Po II wojnie światowej został niestety zaniedbany. W latach 2005-2006 powstawały plany rewitalizacji obiektu i projekty budowlane, brak było jednak środków do ich przeprowadzenia. Inwestycja była szeroko zakrojona i sama gmina Sanniki nie była w stanie udźwignąć jej ciężaru – Pałac w Sannikach był pod jej pieczęcią do 2008 roku. Wtedy to, w lipcu, dzięki przychylności Urzędu Marszałkowskiego, który przejął znaczną część finansowania obiektu, prace nad przywróceniem pałacu i ogrodu do życia nabrały tempa. W 2010 roku Pałac w Sannikach zmienił nazwę na Europejskie Centrum Edukacji Artystycznej im. Fryderyka Chopina.

Jako instytucja kulturalna Pałac w Sannikach ma długą tradycję – koncerty chopinowskie są tu organizowane od niemal 30 lat. Po wejściu w życie umowy o współprowadzeniu Pałacu w Sannikach przez województwo i gminę zaczęły się starania o dofinansowanie z Unii. Wniosek przygotowany został przez Urząd Gminy. Pozytywne rozpatrzenie go zaowocowało przyznaniem Centrum kwoty niezbędnej do przeprowadzenia inwestycji.

Jak mówi zastępca dyrektora Centrum, Krzysztof Głowacki: *Zanim zaczęły się prace renowacyjne, cały obiekt – nie tylko pałac, ale też park o powierzchni dziesięciu hektarów – oraz jego instalacje niszczały. Wdąła się wilgoć, nie było środków na konserwację. Za uzyskaną dotacją w ramach **Działania 6.1 Kultura** wymieniono wszystkie instalacje elektryczne, stolarkę okienną, stropy, dach, osuszono piwnicę, założono wentylację mechaniczną, odnowiono zabytkowe parkiety lub położono nowe podłogi, będące replikami starych. Zmieniono też sposób ogrzewania na bardziej ekologiczny i energooszczędny piec olejowy i stworzono kilkanaście miejsc noclegowych. Park także odnowiono według projektu: są nowe aleje spacerowe, boiska sportowe, oczyszczone stawy.*

Najważniejsze są oczywiście obiekty muzyczne. *Mamy tu salę koncertową oraz plenerową muszlę koncertową, istnieje więc możliwość organizowania imprez plenerowych oraz koncertów wewnętrznych – dodaje dyrektor. W sali koncertowej przewidziano miejsce dla ponad stu osób.*

Pierwszy koncert w odnowionym obiekcie – oddanym pod koniec maja – odbył się 7 lipca 2013 roku, jeszcze na starym wyposażeniu Pałacu. Projekt został podzielony na dwie części: budowlano-inwestycyjną i wyposażenie wnętrz. Już teraz projekt spotyka się z pozytywnym odbiorem odwiedzających, którzy przyjeżdżają z całego województwa.

Inne plany również są imponujące: *Od tej pory wydarzenia kulturalne będą miały miejsce coraz częściej i w miarę regularnie – w sierpniu odbyły się 4 koncerty, od września zapraszamy na stałą wystawę dotyczącą historii Sannik i pałacu, ich właścicieli oraz oczywiście Chopina. Mamy ambicje łączyć szeroko pojętą działalność kulturalną i edukacyjną, konferencyjną, chcemy organizować warsztaty muzyczne dla dzieci i młodzieży szkolnej – chcemy, żeby obiekt żył przez cały rok. Niedługo odbieramy instrumenty muzyczne, w tym fortepian koncertowy. Pomoc w organizacji warsztatów zaproponował Narodowy Instytut Chopina, być może ruszą więc nawet w tym roku – uchyla rąbka*

tajemnicy dyrektor Krzysztof Głowacki.

Projekt zakładał także kompleksową pielęgnację zieleni w parku. Drzewa zostały poddane leczeniu, park został zrewitalizowany w całości, część drzewostanu musiała niestety zostać wycięta. Powstały nowe nasadzenia, klomby, kwiaty, aleje. Budynek i park są podświetlane nocą – efekt jest spektakularny. Tereny rekreacyjne to z kolei wielofunkcyjne boisko. Planowany jest plac zabaw dla dzieci, ale także – w ramach nowego projektu – stworzenie altany ogrodowej.

Podczas rewitalizacji parku odkryto także zabytkowe ujęcie wody oraz fontannę, na których renowację Centrum złożyło już kolejny wniosek. W planach jest obudowanie ich pawilonem edukacyjnym z ogrodem botanicznym i stanowiskami obserwacyjnymi dla turystów. Dodatkowo władze Centrum chcą – w dalekosiężnych zamierzeniach – odbudować stary dwór, po którym pozostały jedynie fundamenty, datowane na czasy książąt mazowieckich.

Działanie 6.1 Kultura
Tytuł projektu: Rewaloryzacja Zespołu Pałacowo - Parkowego im. Fryderyka Chopina
Dofinansowanie: 16 519 755,95 PLN
Całkowita wartość projektu:
20 764 327,99 PLN

Rozmowa z Hanną Gronkiewicz-Waltz, prezydent m. st. Warszawy

Kończy się okres programowania na lata 2007-2013. Warszawa jest liderem w wykorzystaniu funduszy unijnych na Mazowszu. Którzy z projektów zrealizowanych na terenie Warszawy, dofinansowanych w ramach RPO WM, uznałaby Pani za kluczowy dla rozwoju miasta?

Myślę, że będą to projekty realizowane na prawym brzegu Wisły – Centrum Kreatywności, budowane w zasadzie od podstaw, oraz modernizacja Teatru Powszechnego. Teatr, który powstał tuż po wojnie, to jedyna tak duża scena prawobrzeżnej Warszawy. Dostosowanie go do potrzeb osób niepełnosprawnych i generalny remont znacznie zwiększyły możliwości repertuarowe i atrakcyjność tej instytucji. Centrum Kreatywności, nad którym pracują już wykonawcy, będzie z kolei naszym wkładem w to, co na Pradze zaczęło się już dziać – stanie się kompleksowym zapleczem dla warszawiaków, którzy pracują w sektorze kreatywnym. Obie te instytucje to część szerszego planu rewitalizacji Pragi. Lokując tam nasz kapitał, inwestując w miejsca służące biznesowi – jak Centrum Kreatywności – lub po prostu mówiące o historii tego obszaru, chcemy pokazać inwestorom, że warto zainteresować się również tą częścią miasta. W tym sensie te dwa projekty, powstające w znacznej mierze dzięki pieniądзом z Regionalnego Programu Operacyjnego, są dla mnie szczególnie istotne. Wspólnie z II linią metra, którą zresztą również budujemy przy znacznym udziale środków z Unii Europejskiej, będą impulsem, który pomoże tchnąć nowe życie w prawobrzeżną Warszawę.

Czy inwestycje dofinansowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 realizowane na terenie Warszawy wpływają Pani zdaniem na rozwój całego Mazowsza?

Myślę, że tak. Dobrym przykładem mogą być projekty realizowane w ramach naszej Warszawskiej Przestrzeni Technologicznej. Wspominałam już o Centrum Kreatywności, które powstaje przy ulicy Targowej i będzie dedykowane tak zwanym przemysłom kultury, ale pierwsza taka placówka, stworzona przez miasto, działa już na Powiślu. W kwietniu uruchomiliśmy Centrum Przedsiębiorczości Smolna. Centrum to miejsce, w którym jak w soczewce skupią się działania informacyjne oraz usługi i szkolenia świadczone na rzecz przedsiębiorców przez instytucje miasta i partnerów publicznych. Ponad 8 mln zł do tej wartej ok. 10 mln zł inwestycji dołożyła nam Unia Europejska w ramach RPO. Współpracują z nami ZUS, Urząd Patentowy, Ministerstwo Gospodarki, Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych oraz działające na Mazowszu fundusze: pożyczkowy i poręczeń kredytowych. Już teraz Smolna stała się centrum spotkań – miesięcznie jest odwiedzana przez blisko tysiąc osób, w dużej mierze w związku z otwartymi wydarzeniami sieciującymi. Jesienią planujemy rozpocząć kolejny etap działalności – inkubator przedsiębiorczości. Centrum ma służyć przede wszystkim warszawskim, ale również mazowieckim przedsiębiorcom, którzy mogą skorzystać tam z usług doradztwa, zasięgnąć porad w sprawie pozyskiwania finan-

sowania zewnętrznego, uczestniczyć w wielu organizowanych w Centrum szkoleniach.

Przed nami kolejny okres programowania na lata 2014-2020. Urząd m. st. Warszawy opracował dokument pod tytułem „Warszawa Innowacyjna 2020”. Jak powstawał ten dokument i w jakim stopniu jest on spójny ze Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego oraz strategią Europa 2020?

Program ma charakter dokumentu operacyjnego, który jest równocześnie odpowiedzią na wyzwania postawione w unijnym dokumencie „Europa 2020” w zakresie budowania konkurencyjności gospodarki w oparciu o rozwój inteligentny. Dlatego też jednym z podstawowych założeń opracowanego dokumentu było ujęcie go w ramy zgodne ze Strategią rozwoju Warszawy i „Europa 2020”.

W pracach nad Programem uczestniczyli przedstawiciele środowiska biznesowego, skupieni w Zespole do spraw małych i średnich przedsiębiorstw przy Prezydencie m.st. Warszawy, oraz naukowo-badawczego, zasiadający w Radzie do spraw Polityki Innowacji, którą również powołałam. Program został poddany ewaluacji ex-ante przez niezależnego badacza – prof. Tadeusza Kudłacza. Następnie przedstawiliśmy projekt mieszkańcom do szerokich konsultacji. Rezultatem jest przyjęty przez Radę Warszawy dokument, który dla nas ma charakter programowy.

Jak ocenia Pani rozwój Warszawy przy wykorzystaniu funduszy unijnych a rozwój innych miast wojewódzkich w Polsce oraz w jakim stopniu Warszawa korzysta z dobrych praktyk wykorzystania funduszy unijnych przez inne miasta Polski i Europy?

Jeśli mówimy o skutecznym pozyskiwaniu środków z Unii Europejskiej, Warszawa jest bez wątpienia liderem wśród samorządów w naszym kraju. Tak naprawdę trudno jest porównywać ze sobą duże polskie miasta, ponieważ bardzo różnią się one między sobą pod względem charakteru, ale też możliwości pozyskiwania dofinansowania. Przykładowo, aglomeracja trójmiejska z Gdańskiem na czele funkcjonuje jako port morski, korzysta z unijnych pieniędzy na część inwestycji na nieco innych zasadach. Podobnie miasta z obszaru Polski Wschodniej, które mają dedykowany im dodatkowy program operacyjny. Kraków z kolei ma zupełnie inny charakter, nawet typ zabudowy naszych miast różni się dość znacznie.

Dlatego Warszawę lepiej porównywać do europejskich metropolii. Współpracujemy z miastami w różnych częściach kontynentu, prowadzimy projekty oparte na wymianie dobrych praktyk.

Przykładowo, pomysł stworzenia Centrum Przedsiębiorczości, o którym mówiłam, zaczerpnęliśmy ze Szwecji. Współpracujemy między innymi z miastami brytyjskimi, z niemiecką Bremą, włoskim Turynem, ale też z Amsterdamem, Tallinem, Wilnem i Lizboną. Wspólnie zdobywamy doświadczenia z bardzo różnych dziedzin, począwszy od sposobów na skuteczne wspieranie rozwoju sektora kreatywnego w mieście, aż po inwestycje w przyjazne środowisku źródła energii.

Wsparcie rozwoju polskich miast zostało określone jako jedno z kluczowych zadań w trzeciej perspektywie finansowej UE. Na jak duże środki może liczyć Warszawa?

Długo zabiegałam osobiście o to, by nowy budżet unijny był sformułowany w sposób przyjazny dla miast, wspierający ich rozwój. Podczas gdy miasta wytwarzają aż 85% unijnego PKB, w przeliczeniu na jednego mieszkańca otrzymują aż pięciokrotnie mniej z unijnego budżetu niż obszary pozamiejskie. Metropolie często są ważnymi ośrodkami kulturalnymi, edukacyjnymi oraz ogniskami rozwoju ekonomicznego, ale mają również swoje problemy społeczne, o których nie wolno zapominać. Nie może być tak, że mimo swojego potencjału i roli, jaką w rzeczywistości odgrywają, ich miejsce w polityce spójności jest marginalizowane. Dlatego apelowałam o rozważne zbudowanie dobrego budżetu, zarówno jako prezydent stolicy i największego miasta w naszym kraju, jak też jako przewodnicząca Eurocities, które zrzesza 135 największych europejskich metropolii.

Na chwilę obecną trudno jednak mówić o konkretnych kwotach. Przygotowujemy się do realizowania inwestycji i projektów zgodnych z trzema celami rozwojowymi określonymi w strategii Europa 2020. Na pewno będę chciała

przy wsparciu z kolejnych ram budżetowych UE dokończyć budowę II linii metra – już teraz pracujemy nad przygotowaniem tej inwestycji tak, by jak najszybciej zdobyć wszystkie niezbędne pozwolenia i skoordynować realizację z otwarcie kolejnego budżetu unijnego. Chciałabym też z nowego rozdania przeprowadzić szereg inwestycji związanych z efektywnością energetyczną w Warszawie, w dalszym ciągu poprawiać jakość komunikacji w mieście, doinwestować kulturę.

Mazowsze jest obciążone Janosikowym. W jakim stopniu wpływa to na realizację projektów na terenie Warszawy oraz dalsze plany inwestycyjne w ramach nowej perspektywy na lata 2014-2020?

Do końca ubiegłego roku, od 2003 r., Warszawa zapłaciła ponad 6,7 mld zł Janosikowego. Co roku oddajemy innym samorządom od 800 mln do miliarda złotych. Stolica oddaje najwięcej spośród wszystkich polskich gmin – w 2012 r. było to aż 7% naszego budżetu. Mieszkańcy stolicy tak naprawdę płacą Janosikowe podwójnie – jako warszawiacy i jako mazowszanie. Nigdy nie ukrywałam, że uważam obecnie obowiązujące zasady dotyczące tego mechanizmu za złe i oczywiście niesprawiedliwe. Dlatego wspierałam inicjatywę obywatelską „Stop Janosikowemu” oraz skargi do Trybunału Konstytucyjnego, składane przez samorządowców. Obecny mechanizm naliczania Janosikowego, oparty o historyczne dane, bardzo uszczupla nasze finanse i sprawia, że uważniej musimy oglądać każdą złotówkę. W praktyce oznacza to, że mamy mniej pieniędzy na wkład własny, niezbędny przy startowaniu po fundusze europejskie. Nie jesteśmy przeciwko mechanizmowi wyrównywania różnic. Musi się jednak zmienić mechanizm naliczania Janosikowego. Mam nadzieję, że stanie się to jak najszybciej.

Warszawa stawia na przedsiębiorczość i kreatywność

Najświeższe informacje dotyczące warszawskich inwestycji znaleźć można na stronie Urzędu Miasta. Zapraszamy również do skorzystania z bazy wiedzy dostępnej w internetowym Informatorze Europejskim www.europa.um.warszawa.pl.

WARSZAWSKA PRZESTRZEŃ TECHNOLOGICZNA – CENTRUM PRZEDSIĘBIORCZOŚCI SMOLNA

Zlokalizowane na warszawskim Powiślu przy ul. Smolnej 4 Centrum Przedsiębiorczości Smolna to pierwsza tego typu inicjatywa stworzona w stolicy przez instytucję publiczną. W Centrum zebrały się funkcje i usługi szkoleniowo-doradcze, informacyjne, finansowe, prawne, księgowo- oraz zarządcze, skierowane do aktywnych przedsiębiorców oraz osób, które dopiero zastanawiają się nad otwarciem własnej działalności.

Centrum, dysponujące przestrzenią ok. 1200 m², będzie realizować działania w dwóch etapach. W pierwszym etapie udostępniono usługi partnerskich instytucji publicznych. W drugim etapie nastąpi uruchomienie inkubatora przedsiębiorczości.

Dzięki tej inwestycji w jednym miejscu przedsiębiorca będzie mógł załatwić wszystkie lub niemal wszystkie sprawy najważniejsze dla rozwoju własnej firmy: zorganizowanie biura z nowoczesnym wyposażeniem, prowadzenie rozmów z klientami i kontrahentami, prowadzenie lub udział w szkoleniach, warsztatach i konferencjach, otrzymanie pomocy merytorycznej dotyczącej prowadzenia biznesu.

Działanie 1.3 Kompleksowe przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą
Tytuł projektu: Warszawska przestrzeń technologiczna – Centrum Przedsiębiorczości Smolna
Dofinansowanie: 7 785 086,86 PLN
Całkowita wartość projektu: 9 532 974,86 PLN

WARSZAWSKA PRZESTRZEŃ TECHNOLOGICZNA – CENTRUM KREATYWNOCI TARGOWA 56

Centrum Kreatywności będzie ukierunkowane na wspieranie przedsiębiorczości osób funkcjonujących w sektorze kreatywnym, stając się technicznym i instytucjonalnym zapleczem dla działalności sprzyjającej rozwojowi gospodarcemu miasta. Będzie również uzupełnieniem Centrum Przedsiębiorczości Smolna – projektu realizowanego już przez Miasto Stołeczne Warszawa przy udziale środków UE.

Jednostka przy ul. Targowej ma pełnić rolę inkubatora przedsiębiorczości dedykowanego kreatywnym start-upom. Pomoc oferowana przez Centrum będzie obejmowała m.in. preferencyjne stawki czynszu, szkolenia oraz wsparcie doradcze i informacyjne, dostęp do wspólnej infrastruktury technicznej i serwisowej. Walorem Centrum będzie nowoczesna przestrzeń sprofilowana do potrzeb tego sektora, pełniąca funkcję biurową, ale również stwarzająca dogodne warunki do prezentacji swoich prac. Inwestycja jest realizowana w formule zaprojektuj i wybuduj.

Działanie 1.3 Kompleksowe przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą
Tytuł projektu: Warszawska przestrzeń technologiczna – Centrum Kreatywności Targowa 56
Dofinansowanie: 25 473 793,11 PLN
Całkowita wartość projektu: 29 998 826,90 PLN

E-WSDZ. KOMPLEKSOWA INFORMATYZACJA WARSZAWSKIEGO SZPITALA DLA DZIECI WRAZ Z WDROŻENIEM E-USŁUG DLA PACJENTÓW

Warszawski Szpital dla Dzieci jest pierwszym szpitalem dziecięcym, działającym nieprzerwanie od roku 1869. Jego informatyzacja, przeprowadzona w latach 2009 - 2013, wsparta została środkami z RPO WM 2007-2013.

Dzięki inwestycji powstała możliwość korzystania z e-usług – w tym rejestracji przez internet. Lekarze i rodzice zyskali dostęp do elektronicznych informacji o postępach leczenia. Projekt znacznie poprawił poziom obsługi, a także ułatwił pobyt dzieci w szpitalu. Telefonia internetowa VoIP oraz publiczne punkty dostępu do internetu wprowadziły między innymi nowe standardy kontaktu małych pacjentów szpitala z rodzicami – również poprzez video-rozmowy.

Projekt obejmował między innymi budowę sieci LAN wraz z podłączeniem szerokopasmowego internetu, zakup nowoczesnych zestawów komputerowych wraz z urządzeniami peryferyjnymi i serwerów, a także zakup i wdrożenie oprogramowania wspierającego zarządzanie placówkami medycznymi oraz utworzenie platformy internetowej umożliwiającej korzystanie z e-usług.

Działanie 2.1 Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu
Tytuł projektu: E-WSDZ. Kompleksowa informatyzacja Warszawskiego Szpitala dla Dzieci wraz z wdrożeniem e-usług dla pacjentów
Dofinansowanie: 998 257,32 PLN
Całkowita wartość projektu: 1 191 500,38 PLN

Elektryzujący temat – OZE

Odnawialne źródła energii to wszystkie źródła, których wykorzystywanie nie wiąże się ze zwiększaniem ich deficytu, ponieważ ich zasób jest niewyczerpany lub bardzo szybko się regeneruje. Jest to szczególnie istotne w świetle defetystycznych prognoz o kończeniu się światowych złóż ropy, gazu ziemnego i węgla.

Duży wpływ na wykorzystanie odnawialnych źródeł energii ma ich koncentracja. Najobfitszym OZE jest Słońce, choć jego energia jest najbardziej rozproszona (1 m² oświetlony słońcem w zenicie może dać maksymalnie około 1 kilowata) – ale do powierzchni Ziemi dociera około 6000 razy więcej energii, niż wynosi zapotrzebowanie ludzkości. Około 1% tej mocy zamienia się w moc wiatrów, a jej część wywołuje parowanie wody, która następnie spada na Ziemię i tworzy rzeki. Energia geotermalna ma inne źródło – jest generowana przez rozpad radioaktywnych izotopów we wnętrzu Ziemi. Pojedyncza turbina wiatrowa może mieć moc kilku megawatów, a elektrownie wodne mogą wytwarzać moc rzędu gigawatów.

W polskim prawodawstwie ustawa *Prawa energetyczne* definiuje OZE jako „źródła wykorzystujące w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalną, fal, prądów i pływów morskich, spadku rzek oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu wysypiskowego, a także z biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych”.

Na Polaków nałożono obowiązek zakupu energii z odnawialnych źródeł energii, o czym mówi rozporządzenie ministra gospodarki z dnia 19 grudnia 2005 r. W rozporządzeniu podane zostały wielkości wzrostu udziału energii ze źródeł odnawialnych w zakresie od 2,65% w 2003 r. do 9% w 2010 roku. W 2006 r. przyjęto nowelizację ustawy, ustalając nowy poziom 10,4% w 2010 r. (Dz.U. 2006 nr 205 poz. 1510). 27 lipca 2012 r. ogłoszona została trzecia

wersja prawa o OZE, która reguluje wszystkie sprawy związane z energetyką odnawialną w naszym kraju. Ustawa wychodzi naprzeciw przepisom unijnym dotyczącym zielonej energetyki i obliuguje Polskę do większego wsparcia tej gałęzi przemysłu – ponieważ ciągle dalej nie osiągnęliśmy, jako kraj, wymaganego udziału energii ekologicznej w całkowitej produkcji energii.

Odnawialne źródła energii zaspokajają około 8,5% zapotrzebowania ludzkości na energię (według danych na 2012 rok), w Polsce – około 4%, a głównymi źródłami są: biomasa (2%), wiatr (1,1%) oraz hydroenergetyka (0,5%).

Jednym z najważniejszych pojęć związanych z OZE jest energetyka rozproszona – forma wytwarzania energii elektrycznej, ciepła, a także paliw płynnych, przez małe jednostki lub obiekty wytwórcze, przeznaczonych do ich lokalnego wykorzystania. Polega na budowaniu lub modernizowaniu obiektów tak, aby były choć częściowo niezależne od dostaw prądu z elektrowni – poprzez własne niewielkie elektrownie wiatrowe, biogazownie lub montowane na dachach ogniw fotowoltaiczne, służące ogrzewaniu wody użytkowej. Wspomnieć też można o produkcji i używaniu do opalania pomieszczeń wierzby energetycznej czy słomy.

Inwestycje proekologiczne są wspierane przez wiele programów rządowych i unijnych, w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Mazowieckiego 2007-2013 jest to głównie **Priorytet IV Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka**, nakierunkowane ściśle na ochronę środowiska.

Ważnym instrumentem wsparcia dla wykorzystania OZE w dużych inwestycjach jest **Inicjatywa Jessica**. Wspiera ona rozwój obszarów miejskich oraz ich rewitalizację w aspekcie ekonomicznym i społecznym, inwestowanie w sposób strategiczny i efektywny w miastach oraz szerzej pojętych terenach zurbanizowanych. Na terenie Mazowsza realizowane są projekty z zakresu energii w ramach **Działania 4.3 Ochrona powietrza, energetyka**. Mazowiecka Agencja Energetyczna, o której wspomnieliśmy w I numerze naszego Biuletynu, zajmuje się projektami współfinansowanymi w formie preferencyjnych pożyczek. Środki w ramach Inicjatywy, którymi dysponuje MAE, w wysokości 66 mln zł, są przeznaczane na termomodernizację budynków, zarządzanie energią w miastach, instalacje solarów w budynkach, podniesienie jakości dostarczania ciepła, wymianę oświetlenia w miastach na energooszczędne, modernizację i rozwój sieci ciepłowniczych etc.

Dotychczas w ramach Działania 4.3 Ochrona powietrza, energetyka Mazowiecka Jednostka Programów Unijnych zatwierdziła 52 projekty na kwotę 174 mln zł pochodzących z RPO WM 2007-2013.

O jednym z ciekawych projektów zrealizowanych w ramach Działania 4.3 piszemy w niniejszym Biuletynie. Projekt pn. „Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (Zespołu Placówek Oświatowych, Publicznego Gimnazjum i Gminnej Biblioteki Publicznej) w gminie Gołymin-Ośrodek wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne” to pierwszy projekt zrealizowany na terenie gminy z funduszy unijnych.

Innowacyjność w rozumieniu programów operacyjnych – RPO WM a POIG

Zagadnienie innowacyjności jest ściśle związane z realizacją polityki spójności, która stoi u podstaw wydatkowania funduszy unijnych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, z którego finansowane są projekty w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 (RPO WM 2007-2013) oraz Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka (POIG).

W otwartej gospodarce światowej konkurencyjność, która w dużej mierze stanowi o poziomie rozwoju gospodarczego, opiera się na zdolności przedsiębiorstw do wytwarzania towarów i usług o wysokiej wartości dodanej oraz wysokim poziomie innowacyjności. Postawienie na zrównoważony wzrost oparty na innowacji jest więc odpowiedzią Unii Europejskiej na globalizację. Przyjęta Strategia „Europa 2020” opiera się na przekonaniu, że potrzebne są nam badania i rozwój (B+R) do wypracowania inteligentnego i zrównoważonego wzrostu. Obecnie wszystkie przedsiębiorstwa, nawet te najmniejsze, znajdują się pod silną presją innowacji często w wielu dziedzinach jednocześnie (nowe produkty, techniki i technologie, organizacja, relacje z partnerami itp.). Skuteczność przedsiębiorców w tym zakresie zależy w dużej mierze od ich kompetencji, umiejętności zarządzania oraz przyjętych strategii i możliwości finansowych. Dostępne w obecnej perspektywie fundusze dają możliwość sprostanu tym wymaganiom.

Innowacyjność należy utożsamiać z wdrożeniem do praktyki gospodarczej nowości, rozumianej jako nowe lub znacząco ulepszone rozwiązanie w odniesieniu do produktu, zarówno towaru, jak i usługi, procesu marketingu lub organizacji. Innowacyjne rozwiązanie może być wynikiem własnej działalności B+R przedsiębiorstwa, współpracy z innymi przedsiębiorstwami i instytucjami lub może być wynikiem zakupu wiedzy w postaci niematerialnej lub materialnej.

Innowacje najskuteczniej można wspierać na szczeblu regionalnym, dlatego duży nacisk na przedsięwzięcia innowacyjne jest kładziony w ramach regionalnych programów operacyjnych. Jednym z celów szczegółowych RPO WM jest *Rozwój*

*gospodarki regionu, w tym gospodarki opartej na wiedzy, który ma być osiągnięty poprzez skierowanie wsparcia na rozwój sfery badawczo-rozwojowej, tworzenie sieci powiązań między nauką i gospodarką, wzmocnienie i rozwój firm wprowadzających innowacje i nowe technologie, aby pobudzać innowacyjność i zwiększać konkurencyjność gospodarki województwa. Fundusze na osiągnięcie ww. celu przewidziano w ramach I Priorytetu RPO WM *Tworzenie warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości na Mazowszu.**

Jednym z kryteriów oceny strategicznej w zdecydowanej większości projektów jest stopień ich innowacyjności. Ocenie podlega zakres nowych rozwiązań technologicznych, technicznych, organizacyjnych i zarządczych. Spełniając powyższe kryterium można otrzymać 4 z 35 punktów, w tym za innowacyjność technologiczną i techniczną 3 punkty, za organizacyjną i zarządczą 1 punkt.

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości jest instytucją odpowiedzialną za wdrażanie Działań w ramach 6 osi priorytetowych POIG, którego celem głównym jest rozwój polskiej gospodarki w oparciu o innowacyjne przedsiębiorstwa. Jego osiągnięcie ma być możliwe poprzez inwestycje w sferę badawczo-rozwojową oraz wdrażanie innowacji. Istotne jest również inicjowanie współpracy pomiędzy sferą nauki a przedsiębiorstwami. Wsparcie przewidziane w ramach POIG udzielane będzie niezależnie od sektora czy branży, której dotyczy (przy ograniczeniach wynikających z zakresu interwencji EFRR oraz regulacji dotyczących pomocy publicznej). W ramach POIG nie będzie wspierana innowacyjność na poziomie lokalnym lub regional-

nym. Tego rodzaju innowacyjność będzie promowana i wspierana w regionalnych programach operacyjnych.

Poziom innowacyjności jest głównym kryterium odróżniającym innowacyjność w ramach regionalnych programów operacyjnych oraz POIG. Z uwagi na komplementarne wsparcie w ramach RPO, działania współfinansowane z POIG charakteryzują się wysokim poziomem innowacyjności stosowanych rozwiązań oraz stosunkowo wysoką wartością projektu.

Warto podkreślić, że instrumenty finansowe Unii Europejskiej służące stymulowaniu wzrostu gospodarczego oraz zatrudnienia, prowadzą do efektów synergii. Efekt synergiczny przedsięwzięcia na inne niż przedmiot projektu sfery gospodarczej, stanowi jedno z kryteriów strategicznych oceny wniosków aplikacyjnych w ramach RPO WM. Oceniana jest wartość dodana projektu, rozumiana jako możliwość zastosowania osiągniętych rezultatów w dziedzinach innych niż przedmiot projektu.

W obecnym okresie programowania polityka spójności stanowi ważne źródło inwestycji wspierających realizację celów Strategii Lizbońskiej w obszarze badań, rozwoju technologicznego oraz innowacji, zarówno w najsłabiej rozwiniętych regionach, w których możliwości prowadzenia tego rodzaju działalności muszą dopiero zostać stworzone, jak i w regionach bardziej rozwiniętych, w których możliwości te należy rozbudować w celu zwiększenia konkurencyjności. W programach polityki spójności na lata 2007-2013 zarezerwowano ok. 70% dostępnych środków na inwestycje związane ze Strategią Lizbońską, a mianowicie na inwestycje w badania, rozwój technologiczny oraz innowacje.

Renesans turystyki konnej na Mazowszu

Od kilku lat na Mazowszu rośnie zainteresowanie jazdą konną - nie tylko w postaci sportu, ale także jako aktywnej formy spędzania czasu wolnego. Nizinne ukształtowanie terenu pozwala na tworzenie atrakcyjnych szlaków i tras jeździeckich, a coraz lepsza i bogatsza oferta ośrodków specjalizujących się w turystyce konnej przyciąga coraz więcej sympatyków.

Trudno wymienić wszystkie pozytywne cechy tego pięknego sportu – bliskość natury i tężyżna fizyczna to tylko kilka z nich. Jeździectwo jest też pewną kulturą – specyficzny *savoir vivre*, powstający przez wieki. Uczy elegancji zarówno w stroju, jak i postawie człowieka. To nie tylko umiejętność kierowania koniem, siodłania go, czy posiadanie konia na własność. To sztuka szacunku dla zwierzęcia i dla samego siebie, odpowiedzialności za swoje czyny i za ufną istotę. Konie to piękne, wrażliwe zwierzęta, a klus czy galop przez piękne mazowieckie lasy i łąki zapewnią wiele niezapomnianych wrażeń.

Kampinoski Park Narodowy, Puszcza Biała czy Kamieniecka, a także malownicze tereny nadbużańskie stwarzają niepowtarzalny klimat dla kuligów, przejażdżek bryczką, połączonych z nimi pikników czy ognisk. „Płaskie” Mazowsze, mimo wysokiej urbanizacji, sprzyja również konnym wycieczkom „wierzchem”. Do wyboru są między innymi Nadbużański Szlak Konny, Piaseczyński Szlak Konny albo Szlak Konny na Pojezierzu Gostyńskim.

Nadbużański szlak istnieje od 2008 r. Został wytyczony przez Stowarzyszenie Gmin, Powiatów i Regionów Nadbużańskich. Szlak ma 72 km długości i ciągnie się na terenie powiatu sokołowskiego. Rozpoczyna się w miejscowości Kolonia Seroczyn (gmina Sterdyń), a kończy w Mogielnicy (gmina Korczew). W czasie rajdu po nadbużańskim szlaku można zwiedzić pałac Ossolińskich w Sterdyniu, a także podziwiać różnorodność lokalnego ptactwa na Wydmie

Mołozewskiej, która jest ornitologicznym rezerwatem przyrody.

Piaseczyński Szlak Konny jest szlakiem Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego (PTTK) – to 25 km pętli lasów chojnowskich oraz 7 szlaków łącznikowych. Przebiega w pobliżu rezerwatów przyrody (Uroczysko Stephana, Las Pęcherski, Łoś, Biele Chojnowskie), pomników przyrody i miejsc pamięci narodowej. Szlak Konny na Pojezierzu Gostyńskim został utworzony w ramach współpracy Stowarzyszenia Gmin Turystycznych Pojezierza Gostyńskiego z Samorządem Województwa Mazowieckiego – to ponad 200 km tras podzielonych na odcinki, na których dostępne są zarówno atrakcje turystyczne, miejsca warte obejrzenia, jak i gospodarstwa lub ośrodki oferujące nocleg i pożywienie dla jeźdźców i ich wierzchowców.

Większość gospodarstw agroturystycznych, a także wiele ośrodków jeździeckich, stajni i stadnin na terenie Mazowsza oferuje konne wycieczki po najbliższej okolicy, najczęściej przez pola, łąki i lasy, nad brzegami rzek, jezior i strumieni – z dala od ruchliwych dróg i zgiełku. Początkujący jeźdźcy, niezależnie od wieku, ćwiczą swoje umiejętności pod okiem wykwalifikowanych instruktorów – to osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo swoich kursantów podejmując decyzję, czy już czas wyruszyć w teren.

Ośrodki oferujące naukę jazdy, a także konne wycieczki, można odnaleźć w całym województwie – nawet w dużych miastach, na ich peryferiach czy w mniejszych miejscowościach. Wystarczy się zatem dobrze rozej-

rzeć za szyldem „jazda konna”, sprawdzić informacje na stronie www.mazowsze.travel.pl – oficjalnym portalu turystycznym Mazowsza lub zajrzeć do przewodnika „Mazowsze – Turystyka konna”, którego wydanie było współfinansowane przez Unię Europejską w ramach RPO WM 2007-2013.

Mazowsze jest piękną krainą, dającą wiele możliwości uprawiania czynnego odpoczynku. Stale rośnie baza turystyczna – także oferta noclegowa i gastronomiczna. Warto przeznaczyć kilka wolnych dni na poznanie nie tylko mazowieckich zabytków i utartych szlaków, ale także dróg i bezdroży.

Najważniejszy jest zdrowy rozsądek

O rozwoju Ostrołęki opowiada Paweł Stańczyk, Zastępca Prezydenta Miasta

Jak zmienia się miasto w Pańskich oczach? Jak wiele z tych zmian wsparte jest przez dofinansowania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego?

Naszym założeniem jest, aby realizować zadania wcześniej zaplanowane, mające odzwierciedlenie w budżecie miasta, strategii rozwoju, wcześniej zaplanowane w szerszym gronie – radnych miasta, różnych środowisk. Inwestycje drogowe wsparte środkami unijnymi umożliwiły wprowadzenie kilku kolejnych dróg do remontu do budżetu miasta. Konkretnymi projektami zrealizowanymi w ramach RPO była budowa ulic Korczaka, Targowej i Kaczyńskiej. Realizowaliśmy także projekt związany z promocją lokalnej przedsiębiorczości. Pozostałe inwestycje i projekty oparte były o inne działania. Dużymi efektami wsparcia unijnego możemy się pochwalić w zbiorowej komunikacji miejskiej. W ramach naszej spółki MZK udało się pozyskać dużo środków na unowocześnienie właściwie wszystkich form działalności, a także udało nam się wprowadzić nowinki techniczne sprawdzone w innych miastach. Na pewno bez wsparcia funduszy zewnętrznych przemiany w MZK trwałyby kilka lat dłużej.

W jaką stronę powinny iść następne zmiany? Którą „gałąź” w rozwoju Ostrołęki należy umocnić?

Staramy się wprowadzać w zarządzaniu miastem zdrowy rozsądek, równoważący potrzeby inwestycyjne, edukacyjne, rekreacyjne, kulturalne. Olbrzymie nakłady kierujemy na modernizację infrastruktury drogowej, planujemy wybudować halę widowiskowo-sportową.

Ostrołęka leży nad Narwią i marzy nam się nowoczesne zagospodarowanie lewego brzegu – bulwary, mały amfiteatr. Obiekty oświatowe nieustannie wymagają inwestycji, termomodernizacji.

Jaki realny wpływ na życie mieszkańców mają przeprowadzane przez miasto inwestycje? Czy spada bezrobocie, poprawia się bezpieczeństwo, komunikacja, czy ograniczona została problematyczna ostatnio dla całego kraju emigracja młodych ludzi?

Pozyskane środki unijne wpisują się w realizowane przez samorząd strategię i dokumenty planistyczne wypracowane dzięki efektywnej współpracy z różnymi środowiskami i instytucjami. Chcielibyśmy, aby służyły one dalszemu dynamicznemu rozwojowi, ukierunkowanemu na tworzenie warunków do przyjaznego miasta dla ostrołęczan – mieszkańców, przedsiębiorców, inwestorów. Niestety sytuacja gospodarcza całego kraju przekłada się także na nasz region, brakuje dużych inwestycji, które mogłyby zapewnić pracę młodym ludziom, zwłaszcza w branży IT – przydałby nam się inwestor, który zdecydowałby się na wybudowanie od podstaw zakładu dającego zatrudnienie na poziomie kilkuset etatów – choćby w przemyśle opierającym się na surowcach dostępnych w okolicy – np. drewnie.

Jeśli chodzi o poprawę stanu bezpieczeństwa, jest zdecydowanie lepiej, poprawia się jakość miejskiej komunikacji, mamy prawie cały nowy tabor, wprowadzamy udogodnienia dla osób niepełnosprawnych, zwłaszcza niedowidzących.

Perspektywa finansowa na lata 2014-2020 przewiduje ograniczenie funduszy, panuje również nieustannie „spowolnienie gospodarcze” – czy mimo tego Ostrołęka będzie składać wnioski w ramach kolejnych Działań Regionalnego Programu Operacyjnego?

Zamierzamy ubiegać się o środki unijne w nowym okresie programowania. Liczymy, że tendencja finansowania inwestycji zostanie mocniej skierowana na ośrodki dalej zlokalizowane, niż w obrębie metropolii warszawskiej. Poziom rozwoju na obszarze dawnego województwa ostrołęckiego oscyluje na podobnym jak w Polsce Wschodniej i statystyczne bogactwo Mazowsza nie ma tu takiego odzwierciedlenia jak w przypadku stolicy. Chciałbym, aby potrzeba prowadzenia zrównoważonego rozwoju całego województwa, w tym kurpiowszczyzny, została bardziej dostrzeżona. Ostrołęka ma stabilną sytuację finansową i bardzo niski stopień zadłużenia. Miasto w rankingu zamożności powiatów grodzkich, opublikowanym w piśmie „Wspólnota”, znalazło się na 6 miejscu w Polsce, co dobrze rokuje pod względem zabezpieczenia własnych środków na inwestycje w latach 2014 - 2020.

Ulice w Ostrołęce wsparte w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013

Przebudowa ulicy Targowej w Ostrołęce - I etap (odcinek od ul. Witosza do ul. Zawadzkiego)

Marszałek Województwa Mazowieckiego Adam Struzik i wiceprezydent Ostrołęki Paweł Stańczyk podpisali umowę na dofinansowanie budowy ulicy Targowej. I etap przebudowy tej ulicy został wsparty kwotą ponad 2,5 mln PLN unijnych dotacji. W ramach prac przebudowano całkowicie odcinek ulicy między zjazdem z ulicy Witosza do ulicy Zawadzkiego. Ulica Targowa jest jedną z ważniejszych tras łączących dzielnicę handlowo-przemysłową zarówno z dzielnicami mieszkalnymi, jak i małą obwodnicą miasta. Realizacja projektu trwała od 01.04.2009 do 31.08.2009 r. W jej wyniku zostało przebudowane pół kilometra jezdni oraz wybudowano 700 metrów chodników, powstały zatoki autobusowe i kanalizacja deszczowa. W ramach projektu przebudowano również gazociąg, kabel światłowodowy, sieć wodociągową i sanitarną.

Działanie 3.1 Infrastruktura drogowa
Tytuł Projektu: Przebudowa ulicy Targowej w Ostrołęce - I etap (odcinek od ul. Witosza do ul. Zawadzkiego)
Dofinansowanie: 2 560 060,51 PLN
Całkowita wartość projektu: 4 873 129,61 PLN

Budowa ulicy Kaczyńskiej od Al. Jana Pawła II do ulicy Starowiejskiej w Ostrołęce

W ramach budowy położono ponad 620 metrów nawierzchni bitumicznej, 1920 m² chodników, 803 m² ścieżek rowerowych oraz wjazdy bramowe. Przy nowo wybudowanej ulicy zamontowano 18 słupów oświetleniowych. Wykonano także kompleksową infrastrukturę podziemną, na którą składa się kanalizacja deszczowa i sanitarna oraz sieć wodociągowa.

Działanie 3.1 Infrastruktura drogowa
Tytuł Projektu: Budowa ulicy Kaczyńskiej od Al. Jana Pawła II do ulicy Starowiejskiej w Ostrołęce
Dofinansowanie: 1 566 238,96 PLN
Całkowita wartość projektu: 3 372 136,62 PLN

Budowa ulicy Korczaka w Ostrołęce

W siedzibie Urzędu Marszałkowskiego prezydent Janusz Kotowski podpisał z Marszałkiem Adamem Struzikiem umowę o częściowym refinansowaniu budowy ulicy Korczaka. Inwestycja otrzyma blisko 5 mln PLN unijnego dofinansowania. I etap budowy zakończono w ubiegłym roku, drugi odcinek (od ulicy Poznańskiej do Goworowskiej) zostanie oddany jesienią 2013 r.

W ramach projektu na odcinku od ul. Goworowskiej do ul. Sienkiewicza powstała droga klasy L wraz z odwodnieniem, oświetleniem, kanalizacją deszczową, a także chodnikami i ścieżką rowerową. Na tym odcinku drogi o długości 753 m, szerokość jezdni wynosi 7,00 m, natomiast szerokość chodników od 2,00 m do 2,50 m. Ulica posiada również zatoki przystankowe, zatoki postojowe równoległe oraz ścieżkę rowerową o szerokości 2,00 m.

W planie znalazła się droga „BIS” przy budynku wielorodzinnym na ul. Korczaka o szerokości od 3,00 m do 3,50 m, o nawierzchni wykonanej z kolorowej kostki betonowej.

Inwestycja obejmowała również przebudowę sieci wodociągowej, ciepłej i kanalizacji deszczowej w ciągu przebiegu ulicy Korczaka. Nowo wybudowana droga (na odcinku od Sienkiewicza do Poznańskiej) została oświetlona, wykonane zostało także oznakowanie poziome i pionowe jezdni.

Działanie 3.1 Infrastruktura drogowa
Tytuł Projektu: Budowa ulicy Korczaka w Ostrołęce
Dofinansowanie: 4 254 484,41 PLN
Całkowita wartość projektu: 7 710 585,64 PLN

Archiwizacja dokumentów w RPO WM 2007-2013

CZĘŚĆ II

Beneficjent, który otrzymał dofinansowanie stanowiące pomoc publiczną, jest zobowiązany do przechowywania dokumentów przez okres 10 lat od dnia zakończenia finansowej realizacji projektu, lecz nie krócej niż do dnia 31 grudnia 2020 r. Podpowiadamy, jak najlepiej zabezpieczyć, zarchiwizować i zarządzać dokumentami, aby zapewnić do nich sprawny dostęp.

Institucja Zarządzająca nie narzuca, w jaki sposób powinna być podzielona dokumentacja, więc rekomendujemy dla Państwa następujące typy:

- dokumentacja ogólna projektu,
- dokumentacja finansowo-księgową,
- dokumentacja merytoryczna,
- inne.

Wyszczególnione grupy powinny znajdować się w osobnych teczkach bądź segregatorach, oznakowanych zgodnie z zasadami informacji i promocji poprzez umieszczenie logotypów, tytułu projektu oraz informacji o źródle dofinansowania.

Do dokumentacji ogólnej zaliczamy przede wszystkim umowę o dofinansowanie oraz zawarte do niej aneksy wraz z korespondencją dotyczącą zmian w umowie o dofinansowanie. W trakcie realizacji projektu należy pamiętać, aby zachowywać kopie pism składanych w instytucji. Często zdarza się, że Beneficjenci posiadają tylko elektroniczne wersje pism kierowanych do instytucji wdrażających. Poszczególne dokumenty powinny zostać tak ułożone w teczkach czy segregatorach, aby w sposób czytelny obrazowały tok załatwiania i rozpatrywania poszczególnych spraw.

Dokumentacja finansowo-księgowa będzie stanowiła zbiór dokumentów związanych z przekazywaniem płatności, przede wszystkim wnioski o płatność wraz z załącznikami. Jednym z podstawowych dokumentów składanych wraz z wnioskiem o płatność są dokumenty księgowe potwierdzające powstanie wydatków. Zalecamy, aby w archiwizowanej dokumentacji projektu gromadzić oryginały tych dokumentów. Co prawda umowa o dofinansowanie dopuszcza archiwizowanie kopii potwierdzonych za zgodność z orygina-

łem, ale musimy mieć na uwadze, że kontrolujący ma prawo wglądu do oryginałów dokumentów. Zgodnie z przepisami art. 88 § 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (tekst jedn.: Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.) dokumenty finansowe powinny być przechowywane przez okres 5 lat licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku. To oznacza, że krajowe przepisy w zakresie archiwizacji dokumentów księgowych obligują nas do krótszego terminu, niż umowa o dofinansowanie.

Dokumentację merytoryczną będą stanowiły dokumenty związane z realizacją zadań, w tym przede wszystkim z wyborem wykonawców i dostawców. Należy pamiętać, że jednym z warunków uznania wydatku za kwalifikowalny jest zachowanie zasady konkurencyjności przy wyborze kontrahenta. Do Beneficjenta należy właściwe przeprowadzenie wyboru, a następnie zgromadzenie i zarchiwizowanie dokumentów czy informacji, które potwierdzą właściwie przeprowadzony wybór konkurencyjny. Ponadto, ważne jest właściwe dokumentowanie zrealizowanych zadań poprzez dokumentację fotograficzną, protokoły odbioru, protokoły przekazania.

Poza wskazanymi powyżej głównymi grupami należy również wyodrębnić inne dokumenty dotyczące realizowanego projektu. Chodzi przede wszystkim o **informacje pokontrolne** z działań kontrolnych prowadzonych przez uprawnione instytucje, przede wszystkim: Instytucję Zarządzającą, Mazowiecką Jednostkę Wdrażania Programów Unijnych, a także Najwyższą Izbę Kontroli, Urząd Kontroli Skarbowej, a dotyczącą one obszaru związanego z projektem.

Należy pamiętać, że **dokumentacja musi być przechowywana zarówno w formie papierowej, jak i elektronicznej.** Niedopuszczalne jest skanowanie dokumentacji i jednocześnie niszczenie wersji papierowej. Dobrze dla każdej teczki czy segregatora przygotować spis znajdujących się w nim dokumentów. Jeśli to możliwe, warto nadać dokumentom kolejne numery i sporządzić spis ułatwiający ocenę zawartości danego segregatora lub teczki.

W przypadku zaprzestania prowadzenia działalności lub likwidacji podmiotu będącego beneficjentem, istnieje obowiązek przekazania kompletnej dokumentacji projektowej do archiwum i poinformowania o tym fakcie instytucji wdrażającej.

Archiwizacja dokumentacji jest bardzo istotnym obowiązkiem każdego Beneficjenta, mającym wpływ na kwalifikowalność wydatków. Należy pamiętać o właściwym gromadzeniu i archiwizowaniu dokumentów od samego początku pracy nad projektem, ponieważ w trakcie jego realizacji mogą pojawić się trudności z odtworzeniem dokumentów lub ustaleniem ich ostatecznej wersji.

Niedozwolone finansowanie. Test pomocy publicznej

Najczęściej stosowanymi formami pomocy publicznej są dotacje finansowe lub rzeczowe (choć występują i inne formy wsparcia, m.in. gwarancje kredytowe lub ulgi podatkowe). Ich beneficjentem może być nie tylko przedsiębiorca, a konsekwencje niedozwolonego finansowania mogą być ciężkie – dlatego warto poznać podstawowe zasady jego przyznawania.

Definicja pomocy publicznej wynika z zapisów art. 107 ust. 1 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz orzecznictwa Komisji Europejskiej i Sądów Unii Europejskiej. Wskazują one, iż pomocą publiczną jest wszelka pomoc, spełniająca poniższe przesłanki:

- Beneficjentem wsparcia jest przedsiębiorca (w rozumieniu rozporządzenia UE nr 800/2008) – jeżeli dany podmiot oferuje na rynku towary lub usługi za odpłatnością, może stać się odbiorcą pomocy – dotyczy to również np. jednostek samorządów terytorialnych.
- Pomoc jest przyznawana przez państwo lub pochodzi ze środków państwowych. Transfer zasobów dokonywany jest przez władze publiczne lub podmioty, które dysponują środkami publicznymi. W przypadku dotacji w ramach RPO WM 2007-2013, takim organem jest MJWPU.
- Pomoc stanowi korzyść dla beneficjenta i jest selektywna. Z korzyścią ekonomiczną mamy do czynienia, gdy uzyskuje się ją wprost (np. w formie bezpośredniej dotacji bezzwrotnej), a także, gdy ma charakter niematerialny (np. doradztwo) i występuje na zasadach preferencyjnych – których podmiot nie uzyskałby w normalnych warunkach rynkowych. Sелеktywność udzielanej pomocy wiąże się natomiast z wyborem określonego podmiotu lub grupy podmiotów. Może mieć charakter indywidualny (konkretnego beneficjenta), sektorowy (branży) lub geograficzny.

- Wsparcie grozi zakłóceniem konkurencji przez sprzyjanie niektórym przedsiębiorcom oraz wpływa na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi UE. Wystarczy wykazać, że beneficjent prowadzi działalność gospodarczą na rynku, na którym istnieje taka wymiana. Forma działalności nie ma w tej kwestii żadnego znaczenia (nawet organizacja nienastawiona na osiąganie zysku może prowadzić działalność gospodarczą).

Test pomocy publicznej to narzędzie, które daje możliwość wstępnej oceny, czy wsparcie, jakie można otrzymać przy przeprowadzaniu inwestycji dofinansowanej ze źródła publicznego (budżetu państwa, samorządu lub UE), jest obciążone pomocą publiczną. Kluczowymi są pytania o charakter wsparcia, warunki, na jakich podmiot je uzyskuje, jego przeznaczenie, zasięg oddziaływania, a także istnienie konkurencji na rynku.

Pomoc udzielona danemu podmiotowi musi być przede wszystkim zgodna z przepisami prawa unijnego i krajowego, a ponadto wykorzystana zgodnie z treścią umowy lub wydanej decyzji. Udzielona niezgodnie z prawem lub zbyt wysoko powinna zostać zwrócona wraz z odsetkami. Przymusowe ściągnięcie należnej kwoty następuje odpowiednio w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji albo w trybie przepisów o sądowym postępowaniu egzekucyjnym.

Należy zwrócić uwagę na fakt, że nienależne przysporzenie ze środków publicznych podlega obowiązkowi zwrotu niezależnie od tego, czy winę ponosi podmiot udzielający pomocy, czy beneficjent. Sytuacja taka może mieć miejsce np. jeśli podmiot udzielający pomocy przez zaniechanie uzna, że pomoc przyznana przedsiębiorcy nie stanowi pomocy publicznej, a późniejsza decyzja Komisji stwierdzi inaczej. Te same zasady mają zastosowanie w sytuacji, gdy beneficjent wprowadził w błąd podmiot udzielający pomocy – nawet gdy nie zrobił tego świadomie, a przez zaniechanie. Dlatego obie strony biorące udział w podpisaniu umowy o dofinansowanie powinny dołożyć wszelkich starań, aby właściwie określić zarówno zasady przyznania wsparcia finansowego, jak i jego kwotę.

Bezpieczeństwo na pierwszym miejscu

Starostwo Powiatowe w Koziencach jest jednym z wielu urzędów na mapie Mazowsza, który dba o rozwój – trwają rozbudowy i modernizacje dróg powiatowych, powstają nowe obiekty przeznaczone dla służby zdrowia, opieki społecznej oraz sportu. Koziencice realizują wiele projektów współfinansowanych z funduszy europejskich – między innymi z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013, Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki i Programu Operacyjnego Innowacyjnej Gospodarki. Na łamach naszego biuletynu przedstawiamy cztery inwestycje przeprowadzone na terenie powiatu w ramach RPO WM 2007-2013.

Przebudowa drogi powiatowej nr 1704W Magnuszew - Moniochy na odcinku Łękawica - Studzianki Pancerne o długości 2900 mb.

Inwestycja ta zapewniła przejezdność w każdych warunkach atmosferycznych. Ułatwiła komunikację oraz usprawniła płynność ruchu, znacznie skracając czas poświęcony na dojazd. Odtworzone rowy i przebudowane oraz wybudowane przepusty zapewniają ochronę domów w przypadku zagrożenia podtopieniem. Ponadto realizacja projektu przyczyniła się do szybszego oraz bezpieczniejszego dojazdu do miejsca historycznej bitwy w czasie II wojny światowej w miejscowości Studzianki Pancerne – obecnie znajduje się tam skansen z wieżą widokową oraz pomnik-mauzoleum upamiętniający bitwę pancerną. Jest to miejsce często odwiedzane przez turystów ze wszystkich stron świata oraz liczne wycieczki szkolne. Przebudowana droga stworzyła część tak zwanej „obwodnicy” dla objazdu drogi krajowej nr 79 oraz drogi wojewódzkiej 730, co w wypadku ich zablokowania pozwoli uniknąć zatorów komunikacyjnych.

Droga została oddana do użytku 21 grudnia 2009 roku. Wykonano przebudowę jezdnii drogi do szerokości 5,0 m, dwóch skrzyżowań oraz kanalizacji teletechnicznej. Powstało 31 zjazdów do posesji i pól uprawnych oraz odtworzono rowy obustronnie na długości 2,900 km i wybudowano przepust pod koroną drogi.

Działanie 3.1 Infrastruktura drogowa
Tytuł Projektu: Przebudowa drogi powiatowej nr 1704W Magnuszew - Moniochy na odcinku Łękawica - Studzianki Pancerne o długości 2900 mb.
Dofinansowanie: 1 120 769,25 PLN
Całkowita wartość projektu: 1 318 552,09 PLN

Przebudowa drogi powiatowej nr 1711W Ursynów - Aleksandrówka na odcinku Ursynów - Stanisławów - III etap o dł. 2346 mb.

Dzięki przeprowadzonej inwestycji nastąpiła znaczna poprawa bezpieczeństwa osób podróżujących, usprawniony

Działanie 3.1 Infrastruktura drogowa
Tytuł Projektu: Przebudowa drogi powiatowej nr 1713W Studzianki Pancerne - Ryczyłów na odcinku Studzianki Pancerne - Basinów - II etap o dł. 3400 mb.
Dofinansowanie: 1 304 715,09 PLN
Całkowita wartość projektu: 1 615 746,26 PLN

został też dowóz dzieci do szkoły podstawowej w miejscowości Ursynów. Nastąpiła znaczna poprawa płynności ruchu, a deszcze czy opady śniegu przestały być utrudnieniem dla kierowców. Prace odwodnieniowe przeprowadzono dla ochrony domów znajdujących się w sąsiedztwie drogi, narażonych na pod-

topienia w okresie wiosennym. Realizacja tego projektu ułatwiła też bezpieczniejszy i szybszy dojazd do trasy „Królewski Gościniec” – miejsca historycznego, gdzie planowana jest odbudowa kolejki wąskotorowej „Królewskie Źródło”.

Zakończenie robót nastąpiło 21 grudnia 2009 roku. Na wykonane prace składały się: przebudowa nawierzchni drogi, ułożenie krawężników betonowych, wybudowanie zjazdów gospodarczych wraz z przepustami rurowymi, zmiana pochylenia poprzecznego jezdni względem osi jezdni (co znacznie poprawia bezpieczeństwo jazdy na zakrętach), budowa zatok autobusowych, poszerzenie peronu przystankowego i ułożenie sieci odwodnieniowej, przebudowa i przedłużenie sieci odwodnieniowej oraz odtworzenie i modernizacja rowów. W wyniku realizacji projektu przebudowano 2,346 km drogi oraz utworzono 166 zjazdów gospodarczych. Ponadto powstały 4 zatoki autobusowe, przebudowano 2 przepusty pod koroną drogi oraz odtworzono rowy na długości 2,346 km.

Przebudowa drogi powiatowej nr 1713W Studzianki Pancerne-Ryczłów na odcinku Studzianki Pancerne-Basinów - II etap o dł. 3400 mb.

Komfort osób podróżujących przebudowaną drogą oraz wygodny, bezpieczny dowóz dzieci do szkoły podstawowej w miejscowości Studzianki Pancerne, ułatwienie komunikacji oraz usprawnienie płynności ruchu to najważniejsze efekty tego projektu. Odtworzone rowy, przebudowane oraz wybudowane przepusty zapewniają bezpieczeństwo domów w trakcie zagrożenia powodzią lub podtopieniami. Niekorzystne warunki atmosferyczne przestały utrudniać przejazd tą drogą i nie stanowią już niebezpieczeństwa.

Drogę oddano do użytku 8 sierpnia 2010 roku, wykonano między innymi przebudowę jezdni, ułożono krawężniki, stworzono sieć odwodnieniową, wymieniono chodniki, odtworzono i zmodernizowano rowy. Ponadto zostało przebudowane jedno skrzyżowanie oraz wybudowano 19 zjazdów gospodarczych.

Budowa budynku mieszkalnego dla mieszkańców Domu Pomocy Społecznej dla Dorosłych w Kozienicach

31 stycznia 2013 roku w Kozienicach otwarty został nowoczesny dwukondygnacyjny budynek mieszkalny, pozabawiony barier architektonicznych, który w znacznym stopniu poprawił możliwości osób korzystających z usług domu pomocy społecznej. Inwestycja zwiększyła liczbę miejsc dla osób potrzebujących o 36. W placówce może teraz zamieszkać 100 podopiecznych, dla których zostały przystosowane dwuosobowe pokoje, a także, między innymi, sale do terapii, rehabilitacji czy świetlica. Usprawniona została również efektywność instytucji, ponieważ zwiększyła się liczba personelu, zapewniającego wyższy standard świadczonych usług. Obiekt stał się przyjaznym miejscem dla podopiecznych, dostosowanym do potrzeb osób chorych, starszych oraz niepełnosprawnych, gdzie mogą poczuć się jak we własnym domu. Zakres robót obejmował między innymi roboty budowlane, drogowe, instalacje sanitarne, elektryczne oraz węzeł ciepły.

Działanie 3.1 Infrastruktura drogowa
Tytuł Projektu: Przebudowa drogi powiatowej nr 1711W Ursynów-Aleksandrówka na odcinku Ursynów-Stanisławów - III etap o dł. 2346 mb.
Dofinansowanie: 1 467 000,26 PLN
Całkowita wartość projektu: 1 816 718,69 PLN

Działanie 7.3 Infrastruktura służąca pomocy społecznej
Tytuł projektu: Budowa budynku mieszkalnego dla mieszkańców Domu Pomocy Społecznej dla Dorosłych w Kozienicach
Dofinansowanie: 1 662 242,00 PLN
Całkowita wartość projektu: 2 624 747,94 PLN

W nadchodzącej perspektywie finansowej Starostwo Powiatowe w Kozienicach planuje korzystać z możliwości, jakie daje programy zapewniające dofinansowanie unijne. Podstawowe kierunki, w których powiat chce się rozwijać, to zwiększenie dostępności i jakości e-usług dla obywateli, poprawa efektywności energetycznej i zmniejszenie emisji CO₂ w budynkach użyteczności publicznej na terenie powiatu, rozwój rynku pracy oraz inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, a także poprawa jakości edukacji.

Projekty Kluczowe województwa mazowieckiego

Projekty Kluczowe stanowią przedsięwzięcia inwestycyjne o strategicznym znaczeniu dla realizacji programu operacyjnego, a jednocześnie wdrożenie i realizacja tych inwestycji ma wyjątkową wagę z punktu widzenia zakładanych wskaźników rozwoju społeczno-gospodarczego naszego regionu.

W województwie mazowieckim w trakcie programowania na lata 2007-2013 wyróżniono 87 Projektów Kluczowych oraz dodatkowo 28 umieszczono na liście rezerwowej. Wśród nich znajdują się także projekty na etapie koncepcyjnym, jednak mające w perspektywie dużą wagę w rozwoju socjogospodarczym regionu.

Inwestycje dokonywane w ramach Projektów Kluczowych są zwykle najważniejszymi w określonym regionie w danej osi programowej. Wyraźnie przeważają tutaj duże projekty infrastrukturalne, jak budowa Parku Naukowo-Technologicznego w Świerku, budowa i rozbudowa dróg wojewódzkich oraz tych o dużym znaczeniu dla komunikacji w regionie czy projekty dotyczące gospodarki wodno-ściekowej i ochrony środowiska. Wiele projektów dotyczy także cyfryzacji instytucji, projektów naukowych oraz rewitalizacji miast i terenów zabytkowych.

O udzieleniu wsparcia finansowego tym projektom nie decyduje wynik konkursu o dofinansowanie. Tego typu inwestycje umieszczane są w Indykatorywnym Wykazie Projektów Kluczowych, tworzonym przez Zarząd Województwa. Wpisanie projektu jako kluczowej inwestycji regionu zawsze poprzedzone zostaje długotrwałym procesem badawczym, obejmującym między innymi konsultacje społeczne (jako jeden z ostatnich etapów tworzenia Wykazu). Wcześniejsza ocena dokonywana jest przez zespół Departamentu Rozwoju Regionalnego i Funduszy Europejskich oraz ekspertów z Mazowieckiego Biura Planowania Regionalnego w oparciu o specjalne kryteria oceny propozycji projektów do umieszczenia w IWIPK. Projekty te muszą zostać także pozytywnie zaopiniowane przez Komisję Europejską. Lista została przyjęta w formie uchwały, ogłaszanej w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

Wszystkie projekty są następnie monitorowane przez Instytucję Zarządzającą, a wnioski są oceniane podobnie jak w trybie konkursowym.

Dywersyfikacja środków na projekty infrastrukturalne i badawcze jest bardzo wyraźna. Ośrodki naukowe należą do największych beneficjentów w Indykatorywnym Wykazie Projektów Kluczowych. Przykładowe inwestycje to „Aparatura WCB (Weterynaryjne Centrum Badawcze) Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie czy „Budowa budynku Wydziału Humanistycznego z Pracownią Rzeźby dla Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach – II etap” lub Centrum Badawcze Polskiej Akademii Nauk „Konwersja Energii i Źródła Odnawialne w gminie Jabłonna” przygotowana przez Instytut Maszyn Przepływowych im. Roberta Szwalskiego Polskiej Akademii Nauk. Kolejnymi są powiaty, miasta i gminy naszego województwa. Wśród tych projektów znaleźć można „Uzbrojenie Terenów Inwestycyjnych Garwolińskiej Strefy Aktywności Gospodarczej w Garwolinie – ETAP II” powiatu garwolińskiego czy „Budowa obwodnicy południowej w Radomiu” miasta Radom.

Beneficjentami Projektów Kluczowych są też inne jednostki – między innymi Komenda Wojewódzka Policji z siedzibą w Radomiu z projektem „Rozwój infrastruktury teleinformatycznej i e-usług w policji mazowieckiej”, a nawet Parafia Archikatedralna św. Jana Chrzciciela w Warszawie – „Skarbiec dziedzictwa kultury – Bazylika Archikatedralna i Muzeum Archidiecezji Warszawskiej”.

W województwie mazowieckim do największych projektów zalicza się budowę Płockiego Parku Przemysłowo-Technologicznego (ponad 122 mln zł) – firmowaną przez Płocki Park Przemysłowo-

Technologiczny Spółka Akcyjna, tworzenie zintegrowanych baz wiedzy o Mazowszu (180 mln zł), Internet dla Mazowsza (ponad 493 mln zł) – beneficjentem jest Samorząd Województwa Mazowieckiego. O tej inwestycji informowaliśmy Państwa w numerze 1/2013 naszego Biuletynu. Największe nakłady zostały przeznaczone na transport publiczny, w tym zakup i modernizację taboru (ponad 800 mln zł) oraz rozwój infrastruktury drogowej (ponad 1 407 mln zł), w tym rozbudowę i modernizację dróg. Na projekty związane z kulturą i rozwojem kulturalnym regionu przeznaczono niemal 129 mln zł, a dodatkowo 104,5 mln na rewitalizację zabytków, co powinno podnieść atrakcyjność Mazowsza jako terenu turystycznego.

Waga projektów umieszczonych w Indykatorywnym Wykazie Indywidualnych Projektów Kluczowych dla RPO WM 2007-2013 jest o tyle duża, że wszyscy beneficjenci to instytucje publiczne: Samorząd Województwa Mazowieckiego, miasta i gminy, uniwersytety, placówki naukowe i medyczne. Po zakończeniu i oddaniu projektów staną się one istotnym elementem życia mieszkańców, wpływając na rozwój województwa jako regionu nowoczesnego, zadbanego i przyjaznego ludziom.

Rozwój technologiczny wspomaga sukces

Hurtownia hydrauliczna Eska B. J. Kowalscy w Siedlcach, dzięki wykorzystaniu wsparcia z funduszy europejskich, stała się liderem w swojej branży. Ostrożne planowanie i dogłębne zrozumienie rynku dały wyjątkowe efekty.

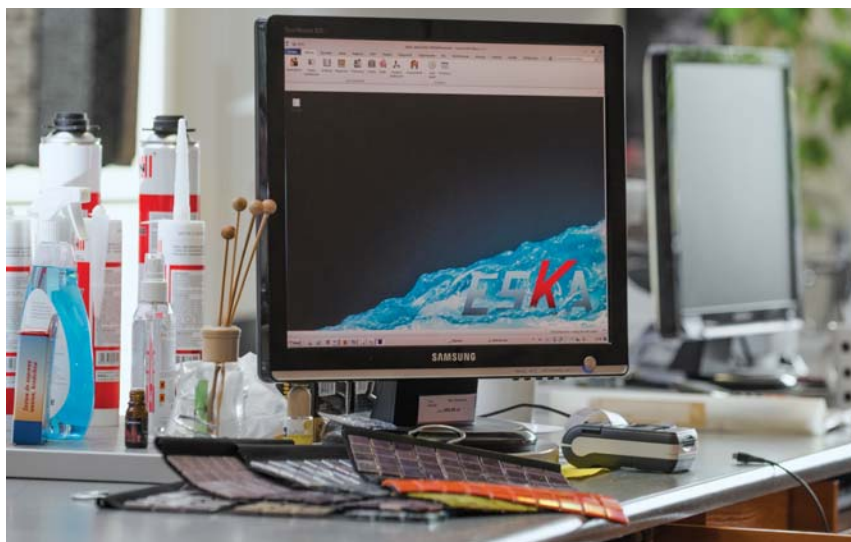
Hurtownia została założona w 1990 roku jako mała firma handlowa. W 1993 roku, po zmianie ze spółki cywilnej na firmę rodzinną, mały sklep zamienił się w hurtownię. Kolejne lata były okresem dynamicznego rozwoju i ostatecznie w 2000 roku firma wstąpiła do grupy handlowej SanGroup. Dzięki temu asortyment hurtowni został powiększony, jakkolwiek główna branża – hydraulika i wyposażenie łazienek – nie zmieniła się.

W 2004 roku Eska zdobyła Certyfikat ISO, niezbędny rozwijającym się firmom do działania na rynku, potwierdzający wysoką jakość pracy. W tym okresie zaczęły się także pojawiać inne sukcesy – na przykład złoty certyfikat „Przedsiębiorstwo Fair Play”.

Firma od początku swojej działalności ukierunkowała się na specyficznych klientów. Jak mówi Janusz Kowalski: *W naszym zakresie cenowym i towarowym nie mamy dużej konkurencji. Handlujemy produktami ze średnio-wyższej półki, obsługujemy klientów bardzo wymagających, którzy potrzebują wyspecjalizowanego wsparcia: pokazania, wytłumaczenia zasad działania. Współpracujemy także z architektami, proponujemy i przygotowujemy aranżacje wnętrz.*

Państwo Kowalscy, aby jeszcze bardziej podnieść konkurencyjność swojej oferty, podjęli decyzję o ponownym skorzystaniu z możliwości, jakie dają dotacje unijne. Uzyskali kolejno dwa dofinansowania z Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych. Pierwsze wsparcie w ramach **Działania 2.3 Technologie komunikacyjne i informacyjne dla MSP** zostało przeznaczone na nowoczesną serwerownię, dzięki której powstały nowe opcje zarządzania fakturami, towarem, magazynem i firmą.

W ubiegłym roku środki otrzymane w ramach kolejnej dotacji, również w ramach **Działania 2.3**, pozwoliły wprowadzić nowy program komputerowy – rozbudowaną platformę, która wspomaga pracę całej firmy. Program umożliwia nie tylko gromadzenie danych o fakturach, ale

także prowadzić dogłębny analizę klienta i rynku oraz zarządzać kadrami – ma wbudowany system CRM. Trwają prace nad uruchomieniem na platformie sklepu internetowego, który pozwoli dotrzeć z ofertą do szerszego grona klientów.

- *Wiemy, co klient kupił, jakie rzeczy go interesowały, co jeszcze można mu zaoferować – to taka spersonalizowana oferta –* mówi pan Kowalski.

Program, który został „spersonalizowany” i dostosowany specjalnie dla firmy Eska, w związku ze swoim nowatorskim rozwiązaniem sprawia właścicielom firmy na razie nieco problemów – jednak perspektywa wykorzystywania narzędzia stworzonego do dalszego rozwoju oraz wzrostu konkurencyjności na rynku sprawia, że rokowania są bardzo optymistyczne. Platforma daje możliwości tworzenia, weryfikacji oraz porównywania jakościowych i ilościowych analiz zamówień przeprowadzanych przez klientów: jakie towary lepiej się sprzedają, w jakich odstępach czasu, co przy okazji danego produktu jeszcze zostało sprzedane. *Jesteśmy na etapie rozpisywania tych analiz, tworzenia bazy, sprawdzania, co jest najbardziej przydatne. Potrzeba to około roku, ponieważ ze starszych programów nie dałoby się zaadaptować tych danych –* dodaje pan Janusz. W Pol-

sce na podobnym oprogramowaniu pracuje około 10 firm.

Według słów właściciela firmy, zarówno proces przygotowania się do aplikowania o środki z RPO WM 2007-2013, składanie wniosku, jak i rozliczenie inwestycji, przebiegły bezproblemowo. *Nie było to takie trudne, wbrew powszechnej opinii. Może jest to skomplikowane dla kogoś, kto nie prowadzi pełnej księgowości, ale jeśli się to robi, to nie ma najmniejszego problemu –* powiedział pan Kowalski.

Działanie 2.3 Technologie komunikacyjne i informacyjne dla MSP

Tytuł Projektu: Budowa systemu wspomaganego zarządzania w firmie ESKA dzięki zastosowaniu innowacyjnej technologii serwera klasy Blade Center
Dofinansowanie: 174 650,00 PLN
Całkowita wartość projektu: 366 000,00 PLN

Lokomotywa, której nie da się zatrzymać

Gmina Gołymin-Ośrodek to malownicze pola i niewielkie miejscowości w środku trójkąta utworzonego przez Pułtusk, Ciechanów i Maków Mazowiecki. Jest gminą typowo rolniczą, czystą ekologicznie, cichą. Zamieszkuje ją niewiele ponad 4 tysiące osób.

Gmina Gołymin-Ośrodek jest jedną z ostatnich w województwie mazowieckim, która skorzystała z funduszy unijnych – a także innych środków krajowych i wojewódzkich. Przez wiele lat jej mieszkańcy żyli bez trosk, z dnia na dzień, jednak ten pozorny spokój wcale nie był dobrym objawem. Choć do tej pory w gminie niewiele się działo – nie przeprowadzano nowych inwestycji ani remontów istniejących obiektów, pierwsza inwestycja przeprowadzona w ramach RPO WM 2007-2013 zmieniła ten stan.

Reprezentacyjnym obiektem w Gołyminie-Ośrodku jest niemal czterdziestoletni Zespół Placówek Oświatowych i Publiczne Gimnazjum, do którego uczęszcza zdecydowana większość z 500 dzieci mieszkających w gminie. Nie remontowany przez wiele lat kompleks niszczał, a dodatkowo był sporym obciążeniem dla gminnego budżetu – nie tylko w jego części „edukacyjnej”, pochłaniającej około 60% finansów, ale również poprzez wysokie koszty utrzymania i ogrzewania budynku. Stara, niewydolna instalacja, zaniedbana elewacja i nieszczelne okna powodowały, że zimą temperatura w klasach nie przekraczała 13°C, choć spalano rocznie ponad 200 ton węgla.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach **Działania 4.3 Ochrona powietrza, energetyka** miał na celu zmniejszenie zapotrzebowania na moc cieplną budynków i ograniczenie emisji spalin do powietrza. Projekt pod nazwą „Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (Zespołu Placówek Oświatowych, Publicznego Gimnazjum i Gminnej Biblioteki Publicznej) w gminie Gołymin-Ośrodek wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne” obejmowała ocieplenie ścian zewnętrznych, wymianę stolarki okiennej i drzwi zewnętrznych, kompleksową moderni-

zację starej kotłowni, wykonanie instalacji nawiewnej oraz instalacji elektrycznych i automatyki w kotłowni, montaż instalacji systemu solarnego ciepłej wody użytkowej oraz wymianę grzejników i gałęzek centralnego ogrzewania. W ramach projektu wybudowano również podjazd dla osób niepełnosprawnych i odnowiono schody, podjazdy i balustrady. W 2007 roku rozpoczęto opracowywanie projektów budowlanych i przygotowywanie dokumentacji niezbędnej do przygotowania wniosku o dofinansowanie. Jeszcze przed podpisaniem umowy z Mazowiecką Jednostką Wdrażania Programów Unijnych przeprowadzono I etap inwestycji, czyli wymianę okien w dwóch budynkach. Cała inwestycja zakończona została w październiku 2012 roku.

Dzięki projektowi realizowanemu przez Urząd Gminy Gołymin-Ośrodek poprawiła się nie tylko cyrkulacja powietrza, ale zmniejszyły się też koszty utrzymania Zespołu Placówek Oświatowych. Ponieważ od zakończenia termomodernizacji budynków nie minął jeszcze pełen sezon grzewczy, dokładny wymiar oszczędności będzie można obliczyć dopiero na koniec bieżącego roku. Najważniejszym bezpośrednim efektem, widocznym od momentu oddania inwestycji, jest jednak znaczna poprawa komfortu uczniów i nauczycieli, co przekłada się również na lepsze efekty wychowawcze i dydaktyczne.

Projekt ten ma ponadto pozytywny wpływ na całą gminę i jej społeczność. Mieszkańcy Gołymina mogą pochwalić się pięknymi, kolorowymi i zadbanymi budynkami, widocznymi z głównych dróg przebiegających przez gminę. Co najważniejsze – była to pierwsza poważna inwestycja w gminie. Według słów wójta Andrzeja Chrzanowskiego, szkoła działa na wyobraźnię mieszkańców, nabrała blasku

i stała się najładniejszym obiektem w okolicy. „Uruchomiliśmy efekt domina – zaczęliśmy od Zespołu, okazało się, że nie jest to wcale trudne. Mieszkańcy sami zaczęli zauważać różnicę i dbać o swoje obejścia, także wszystko u nas pięknieje. Rozpędziliśmy lokomotywę zmian, której mam nadzieję, już nie da się zatrzymać. Szlak został przetarty właśnie dzięki temu pierwszemu projektowi. W efekcie pojawiła się chęć na kolejne zmiany, które będą następować coraz szybciej. Nadrabiamy stracony czas.” Budżet niewielkiej rolniczej gminy nie jest w stanie udźwignąć wielkich projektów, ale wspomniana termomodernizacja kompleksu placówek oświatowych otworzyła drogę do poszukiwania kolejnych środków finansowych z różnych źródeł wojewódzkich, państwowych i unijnych.

Działanie 4.3 Ochrona powietrza, energetyka

Tytuł Projektu: Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (Zespołu Placówek Oświatowych, Publicznego Gimnazjum i Gminnej Biblioteki Publicznej) w gminie Gołymin-Ośrodek wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne
Dofinansowanie: 1 474 268,09 PLN
Całkowita wartość projektu: 2 114 354,02 PLN

Znajdź projekt dla siebie

W niniejszym artykule chcemy wskazać beneficjentom sposób samodzielnej weryfikacji pomysłów, które pojawiają się w dążeniu do rozwoju własnej instytucji. Pamiętajmy o tym, że katalog wnioskodawców jest bardzo szeroki i dotyczy zarówno sektora publicznego, jak i prywatnego. Nasze podpowiedzi oparte są o Działania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego skierowane do przedsiębiorców, jednak większość „porad” ma charakter uniwersalny i może zostać przełożona również na projekty innego typu.

Aby poważnie rozważyć swoje szanse na uzyskanie dofinansowania, musimy pamiętać o tym, że nasz projekt powinien być przede wszystkim unikatowy. Powinniśmy się również skoncentrować na zgodności z kryteriami oceny projektu, które będą stanowiły podstawę przyznania dofinansowania, ale nie możemy zapomnieć o biznesie. Bardzo ważne jest pogodzenie warunków umożliwiających uzyskanie dotacji, ale także uwzględnienie właściwych realiów biznesowych – np. wnioskodawca nie powinien określać i zawiązać kryteriów, których nie będzie mógł spełnić, gdyż wiąże się one ze wzrostem planowanych przychodów lub zatrudnienia pracowników. Powinny one być osadzone w realiach gospodarczych i dostosowane do możliwości wnioskodawcy. Będzie musiał się przeciwieństwo tego rozliczyć, a w przypadku niespełnienia tzw. wskaźników może skończyć się to nawet koniecznością zwrotu wypłaconego już dofinansowania.

Z tego powodu bardzo istotne jest dokonanie właściwej weryfikacji, czy pomysł, który mamy, będzie możliwy do wsparcia przez środki pochodzące z UE. Trzeba podkreślić, że po prawie 10 latach istnienia na polskim rynku funduszy europejskich świadomość potencjalnych beneficjentów jest zupełnie inna niż dekadę temu. Jednakże w dalszym ciągu wnioskodawca powinien zadać sobie pytanie – czy jego projekt odpowiada na potrzeby określone w regionalnych, krajowych i międzynarodowych dokumentach programowych. Przedsiębiorca będzie bardziej koncentrował się na zagadnieniach związanych ze strategią rozwoju firmy – wprowadzaniu konkurencyjnego, dotychczas nie znanego na rynku produktu, aktualnych zdolnościach finansowych i realnych możliwościach przeprowadzenia projektu w określonym terminie. Jednostka samorządu terytorialnego w procesie koncepcyjnym skieruje swo-

ją uwagę na rozwiązanie konkretnego problemu społecznego, dostarczeniu mieszkańcom usług publicznych oraz przygotowaniu technicznym przedsięwzięcia. Organizacja pozarządowa w przypadku projektu miękkiego będzie planować przede wszystkim działania dla określonej grupy docelowej, program szkoleniowy, harmonogram działań oraz ewentualną strukturę zarządzania. Analizę na zapotrzebowanie danego projektu rozpatruje się, uwzględniając ich specyfikę oraz możliwości konkretnej organizacji. Niestety bardzo trudno jest wskazać jednolitą koncepcję.

Należy pamiętać, że na rzecz funduszy unijnych powinniśmy posługiwać się hasłem „projekt”, które definiowane jest jako pewna seria działań wyodrębnionych w czasie. Celem „projektu” jest doprowadzenie do osiągnięcia pewnych założeń – na przykład wzrostu konkurencyjności firmy poprzez wprowadzenie nowej lub ulepszonej usługi poprzez realizację innych szczegółowych celów – między innymi zakup specjalistycznego środka trwałego czy rozbudowę istniejących, prowadzących dodatkowo do zwiększenia zatrudnienia. Oznacza to, że szansę na dofinansowanie ma wyodrębnione działanie związane z szerszym planem rozwoju, a nie finansowanie bieżącej działalności. Wśród podstawowych elementów dotyczących koncepcji projektu należy wymienić: przedmiot projektu, budżet, harmonogram realizacji, sposoby finansowania, rynkowe uzasadnienie realizacji.

Na szczęście instytucje rządowe i samorządowe odpowiedzialne za udzielanie wsparcia umożliwiają swoim potencjalnym wnioskodawcom możliwość korzystania z nowoczesnych narzędzi wyszukiwania dotacji. Na stronach Ministerstwa Rozwoju Regionalnego została stworzona specjalna wyszukiwarka (www.funduszeuropejskie.gov.pl). Wystarczy odpowiedzieć na kilka pytań: Gdzie chcesz realizować swój projekt? W jakiej dziedzinie? Określ typ beneficjenta, którym jesteś? Otrzymujemy wynik,

który pozwala nam ukierunkować się na konkretne działania z poszczególnych Programów Operacyjnych i rozpocząć analizę naszego potencjalnego projektu.

Ważnym elementem są także wszystkie wyszukiwarki pokazujące już zrealizowane projekty – na przykład na stronie Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych warto zapoznać się z „Interaktywną mapą projektów” (www.rpo.mazowia.eu/mapa-projektow-rpo-wm). Jest to niezwykle przydatne narzędzie, które pozwala określić czy podobny projekt otrzymał już dofinansowanie – pozwoli to na lepsze opracowanie koncepcji projektu lub stworzenie bardziej konkurencyjnego pomysłu.

Warto również odbyć spotkanie w punkcie konsultacyjnym, gdzie wykwalifikowany pracownik ukierunkuje nas na odpowiednie Działanie w konkretnym programie operacyjnym. Podczas takiej porady otrzymamy również szereg wskazówek, które pozwolą nam na osiągnięcie właściwego efektu. Każdy projekt wymaga poświęcenia odpowiedniej ilości czasu w fazie koncepcyjnej – warto przeanalizować wszelkie dostępne źródła, bo umożliwi to skompletowanie właściwej dokumentacji aplikacyjnej, a następnie osiągnięcie celu.

Na terenie województwa mazowieckiego programy unijne działają dla szeroko pojętego rozwoju regionu – nie tylko poprzez promocję, zwiększone dochody przedsiębiorców (przekładające się na wzrost wpływów z podatków) czy zmniejszenie bezrobocia dzięki tworzeniu nowych miejsc pracy. W planowaniu projektów istotny jest też ich wpływ na potencjał Mazowsza jako miejsca przyjaznego mieszkańcom i przyjaznym, nowoczesnego, będącego otwartym na innowacje, ale nie zapominającym o tradycji. Szukając pomysłów na wzmocnienie działania swojej firmy czy jednostki samorządowej nie powinniśmy nigdy zapominać, że rozwijamy ją nie tylko dla siebie.

Szpital na poziomie europejskim

Prywatny Szpital Mazovia na warszawskim Natolinie, którego wyposażenie było współfinansowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013, jest przykładem nowoczesnej placówki medycznej z wyspecjalizowaną kadrą i wysokiej jakości sprzętem. Stworzenie szerokiej oferty Szpitala Mazovia było możliwe dzięki Działaniu 1.5 Rozwój przedsiębiorczości.

Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „JUMO” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością do KRS-u wpisane zostało w 1999 roku, ale działalność podjęło dopiero w 2004 roku – od razu związaną z branżą medyczną. Na warszawskiej Woli powstało wtedy pierwsze wieloprofilowe ambulatorium i kompleks „chirurgii jednego dnia”. Otwarcie Szpitala w 2009 roku, choć placówka ma tylko 10 łóżek, wymagało ogromnych nakładów inwestycyjnych.

- *Nieustannie się rozwijamy, poszukujemy także nowych możliwości – kiedy otwierają się nowe naboru, sprawdzamy, czy któreś z Działań prowadzonych przez Mazowiecką Jednostkę Wdrażania Programów Unijnych będzie pasowało do naszego profilu działalności. Jest to ogromna szansa dla przedsiębiorstw – mówi Jacek Judycki, jeden z właścicieli Spółki JUMO.*

Inwestycja taka jak ta składa się zawsze z kilku etapów. Najpierw następuje wybudowanie powierzchni lokalowej, potem dostosowanie jej do wymogów sanitarno-epidemiologicznych, następnie zaś to, co jest poważnym kosztem dla każdego szpitala: osprzętowanie. A trzeba przyznać, że wyposażenie jest dość imponujące. Sprzęt zabiegowy pochodzi od jednego z trzech najlepszych producentów tego typu produktów. Możliwe jest dzięki temu odczytywanie wyników badań w formacie cyfrowym, szybkie badania diagnostyczne, umożliwiające przeprowadzanie także operacji bezinwazyjnych, co na pewno jest istotne dla wielu pacjentów. W Szpitalu Mazovia zabiegi wyko-

nuje się także za pomocą np. lasera tutowego, lasera holmowego, w przeważającej części na drodze endoskopowej i laparoskopowej. To wyjątkowo nowoczesne metody. Koszt sprzętu w Szpitalu Mazovia to ok. 3,5 mln zł, z czego sam blok operacyjny to kwota 2,5 mln zł. Dofinansowanie w ramach **Działania 1.5 Rozwój przedsiębiorczości** pozwoliło sfinansować zakup innowacyjnych urządzeń medycznych, które zapewniają nie tylko dokładne badania, przeprowadzane z zachowaniem najwyższych standardów, ale i komfort oraz bezpieczeństwo pacjentów oraz możliwość leczenia najnowszymi metodami. Im mniejsza ingerencja w ciało pacjenta (a za takie uważa się operacje laparoskopowe), tym mniejsze niebezpieczeństwo powikłań, lepsze rokowania i szybszy proces zdrowienia. Inwestycja zawierała między innymi zakup pełnego systemu informatycznego, a także specjalistycznych sprzętów, takich jak aparat do znieczulenia, stoły operacyjne, diatermie chirurgiczne, zestaw narzędzi endoskopowych i laparoskopowych, aparat USG, aparat RTG, litotrypter elektromagnetyczny (ESWL).

Szpital jest kameralny – liczy około 1000 metrów kwadratowych powierzchni. To placówka dla pacjentów ze schorzeniami urologiczno-ginekologicznymi. Zapewnia pełny zakres diagnostyki i leczenia zabiegowego chorób z zakresu urologii i ginekologii oraz proktologii. Składa się z części ambulatoryjnej, pracowni diagnostycznych, oddziałów urologii i ginekologii oraz bloku operacyjnego. Można tu uzyskać dostęp do wszystkich wymaganych badań, zabiegów i leczenia. Szpital oferuje swoim pacjentom również korzystanie z elektrycznych łóżek, internetu oraz telewizji kablowej, umilając czas rekonwalescencji. Większość zabiegów wykonywana jest w ramach umowy z NFZ. Szpital zadbał także o kadrę – wśród lekarzy znajdziemy profesorów medycyny, a wszyscy rehabilitanci i pielęgniarki mają wyższe wykształcenie.

Działanie 1.5 Rozwój przedsiębiorczości
Tytuł Projektu: Wzrost konkurencyjności
PW „JUMO” poprzez zakup
innowacyjnych urządzeń medycznych
Dofinansowanie: 1 049 672,14 PLN
Całkowita wartość projektu:
2 720 496,00 PLN

Nowoczesność wspomaga tradycję

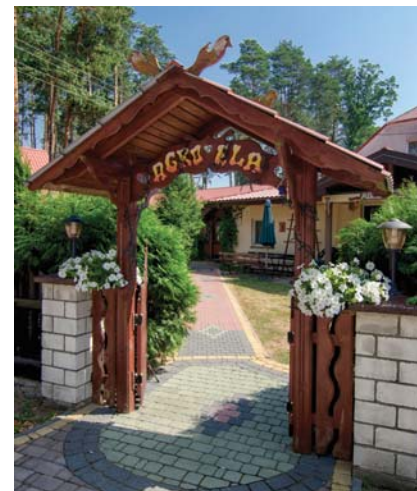
Na początku lat dziewięćdziesiątych, po przemianach w naszej polityce i gospodarce, zarówno dla przedsiębiorców, jak i rolników otworzyły się nowe możliwości. Niedługo potem pojawiła się koncepcja agroturystyki, na początku raczkująca – gospodarze udostępniali turystom pomieszczenia we własnych domach, a „atrakcjami” były zwierzęta gospodarskie i odpoczynek blisko natury.

Podobnie zaczęli też państwo Żebrowscy, dzieląc się obowiązkami. Pan Mirosław zajmował się hodowlą bydła mlecznego, pani Elżbieta opiekowała się gośćmi. Początki działalności były trudne – była tylko letnia kuchnia z pokojem wypoczynkowym, który został zaadaptowany na potrzeby gości. Pierwsi przyjechali w 2000 roku. Z biegiem czasu turystyczna gałąź działalności państwa Żebrowskich rozwijała się coraz mocniej – powiększała się baza noclegowa, na którą przeznaczono osobny budynek, a „marketing szeptany”, czyli dobra renoma Gospodarstwa „ELA” wśród turystów, przyciągał coraz więcej chętnych na odpoczynek na świeżym powietrzu, bez miejskiego zgiełku i pośpiechu.

„Naszym gościom zapewniamy rodziną i miłą atmosferę w czasie całego pobytu. Organizujemy ogniska i grillowanie, polecamy zbieranie grzybów i jagód w pięknych okolicznych lasach, dla amatorów zdrowej żywności zapewniamy miód z własnej pasieki, mleko i jego przetwory, swojskie wyroby, świeże pieczywo oraz domową regionalną kuchnię.” – tak reklamuje się Gospodarstwo. Pani Ela piecze wyśmienity chleb, podając go z domowym smalcem i własnoręcznie wyrobianym piwem, jest też zdobywczynią wielu nagród za osiągnięcia kulinarne, dlatego warto odłożyć każdą dietę na bok, choć na parę dni. Nie trzeba jednak się martwić o kondycję, bowiem Gospodarstwo daje wiele możliwości ruchu – ma własny kort tenisowy, boisko do siatkówki i basen, współpracuje z zaprzyjaźnioną stajnią i zimą organizuje kuligi, a kiedy pogoda nie sprzyja, można pograć w bilard lub odpocząć w wygodnym, czystym pokoju. Do tego czysta, spokojna okolica i grzybobudajne lasy same zachęcają do pieszych wędrówek. Najnowszą atrakcją w Gospodarstwie jest paintball. Z tak szerokiej

oferty korzystają nie tylko osoby prywatne, ale także szkoły i firmy przywożące tu swoich pracowników na konferencje, szkolenia i wyjazdy integracyjne.

Budynek pierwotnie przeznaczony dla gości już nie raz był powiększany. Obecnie może pomieścić niemal 40 osób. Dla takiej liczby gości przygotowywanie posiłków staje się nie lada wyzwaniem. Przez wiele lat pani Elżbieta gotowała w swoim domu, przenosząc własnoręcznie wszystkie specjały. W pewnym momencie jednak stworzenie wydajnej, wygodnej i spełniającej wszystkie standardy bezpieczeństwa kuchni w budynku, w którym mieszkają turyści, stało się koniecznością. Z pomocą przyszły księgowe, współpracujące z Gospodarstwem – udało się skorzystać ze wsparcia w ramach **Działania 1.5 Rozwój przedsiębiorczości**. Dzięki dofinansowaniu w ramach projektu „Rozbudowa zaplecza kuchennego” po raz kolejny powiększono budynek, dobudowując do niego przestronną kuchnię, spiżarnię, wymieniając dach i tworząc część co prawda niedostępną dla gości, ale służącą zapewnieniu im jak najwyższego standardu usług. Tradycyjne i domowe posiłki przygotowywane są teraz w eleganckim i funkcjonalnym wnętrzu, a czuwają nad nimi zatrudnione przez panią Elżbietę pracownicy. Powstało też miejsce do przechowywania pożywienia, w którym znajdują się szafy i lodówki. Projekt rozbudowy zaplecza kuchennego zakończył się wiosną 2009 roku. Wyposażenie nowych pomieszczeń w meble i sprzęty zajęło również trochę czasu, a dofinansowane było w ramach komplementarnego wniosku do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa – jednak już w sezonie letnim w 2009 roku w nowej części budynku zawrzała praca. Wszystkie projekty i rozbudowa odbywały się pod nadzorem Sanepidu, dzięki czemu spełniają wszelkie wymogi sanitarne.

- Właściwie co rok inwestujemy, zarówno w część turystyczną jak i w gospodarstwo rolne. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa uznała nas za najlepszy przykład, tworząc o nas program instruktażowy dla powstających gospodarstw agroturystycznych. Dzięki dofinansowaniu unijnemu mogliśmy przeprowadzić dużą inwestycję bez nadmiernego obciążania się kredytami – stanowczo ułatwiło to decyzję o dalszym rozwoju. Teraz już nie możemy się zatrzymać, zdobywanie kolejnych nagród, powiększanie bazy turystycznej, rozwijanie się sprawia wiele satysfakcji – opowiada pani Elżbieta Żebrowska.

Dofinansowania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 pomagają spełniać marzenia o rozwijaniu działalności, budować nie tylko potencjał gospodarczy regionu, ale też wspomagać turystykę.

Działanie 1.5 Rozwój przedsiębiorczości
Tytuł Projektu:
Rozbudowa zaplecza kuchennego
Dofinansowanie: 96 476,51 PLN
Całkowita wartość projektu:
196 547,80 PLN

Przywrócić świetność dawnych lat

Nazwa Beneficjenta: Gmina Żyrardów

Tytuł Projektu: Rewaloryzacja zabytkowych obiektów Resursy i Kregielni w Żyrardowie oraz ich adaptacja na cele kulturalno - artystyczne

Dofinansowanie: 5 670 788,27 PLN

Całkowita wartość projektu: 14 341 211,30 PLN

Gra komputerowa – Mazowsze 2. Miejsce Ponad Czasem

Felicja i Kot Albert mają już za sobą emocjonującą „Pogoń w Czasie”, to jednak nie koniec wyzwań, które muszą pokonać. Od rozwiązania intrygi z pierwszej części gry minęło kilka lat – Felicja jest już studentką i mogłoby się wydawać, że podróże w czasie może zdecydowanie zaliczyć do przeszłości. Nic bardziej mylnego. Felicja i jej wierny koci przyjaciel Albert będą musieli rozwiązać kolejne zagadki...

Kto stoi na czele tajemniczego Bractwa, na które Felicja natyka się podczas swoich podróży? Jak dotrzeć do tajemniczego Miejsca Ponad Czasem? I w końcu... gdzie podział się Janek Elektro?

Odpowiedzi na wszystkie pytania znajdziesz, grając w grę komputerową „Mazowsze 2. Miejsce Ponad Czasem”.

Dołącz do naszych bohaterów, by zobaczyć 18 niesamowitych lokacji, znajdu-

jących się na Mazowszu: Narodowe Centrum Badań Jądrowych w Świerku, zamki w Ciechanowie i w Szydłowcu, Pałac w Wilanowie, skansen w Radomiu – to tylko niektóre miejsca, które możesz poznać.

„Mazowsze 2. Miejsce Ponad Czasem” to nowi bohaterowie, niespodziewane zwroty akcji i niesamowite przygody. Przeszłość i przyszłość nie mają przed nami żadnych tajemnic i na pewno dostarczą wielu emocji i wrażeń! Wszystkie miejsca prezentowane w grze zmieniły się dzięki funduszom europejskim, ale na razie niespodzianką pozostanie to, czy zobaczymy je w aktualnej odsłonie, czy przeniesiemy się

do wieku XV a może do wieku XXII?

„Mazowsze 2. Miejsce Ponad Czasem” powstało na zlecenie Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych. Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 oraz ze środków budżetu województwa mazowieckiego. Informacji o grze szukaj na stronie fan.mazowia.eu.

Producentem gry jest firma ComAngle, która ma w swoim dorobku m.in. gry „White Jumping”, „Wolverine And The X-Men Adventure Factory” oraz „Stick Hero”.

Zapraszamy do nadsyłania prac

Mazowsze pełne dobrych praktyk

KONKURS NA AMATORSKI FILM KRÓTKOMETRAŻOWY
LUB PREZENTACJĘ MULTIMEDIALNĄ

Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych przypomina o konkursie na amatorski film krótkometrażowy lub prezentację multimedialną przedstawiającą dobre praktyki wykorzystania środków z RPO WM 2007-2013.

Termin nadsyłania prac - do 4 listopada 2013 roku - na adres MJWPU z dopiskiem „Konkurs - Mazowsze pełne dobrych praktyk”.

Regulamin konkursu wraz z oświadczeniami dostępny jest na stronie internetowej organizatora www.mazowia.eu oraz www.fan.mazowia.eu.

Pokażmy jak zmienia się Mazowsze dzięki wykorzystaniu funduszy unijnych

Szukaj!
w wiadomościach
w aktualnościach
w archiwum **OK!**

Notes

2013-07-17
Konkurs "Zrób REConesans" - Nagrywaj i Wygrywaj!
12 lipca 2013 r. rozpoczął się konkurs internetowy „Zrób...
2013-08-28
Konkurs „Eurokorzyści – podziel się swoją historią”
Ruszyła II edycja konkursu „Eurokorzyści – podziel się swoją...
2013-08-28
Nowy serwis dla młodzieży!
Międzynarodowa Organizacja Pracy

Notes

Newsletter

Mapa serwisu

Kontakt

Rss

Polub nas na Facebooku!!!

Wkręć się!!!

Zapraszamy Państwa na portal informacyjno-rozrywkowy
www.fan.mazowia.eu

Poznaj Mazowiecką Jednostkę Wdrażania Programów Unijnych
od innej strony

PORTAL MA CHARAKTER INFORMACYJNO-ROZRYWKOWY.

STANOWI ŹRÓDŁO INFORMACJI NA TEMAT REALIZOWANYCH PROJEKTÓW FINANSOWANYCH Z FUNDUSZY EUROPEJSKICH ORAZ DZIAŁAŃ PROMOCYJNYCH PROWADZONYCH PRZEZ MAZOWIECKĄ JEDNOSTKĘ WDRAŻANIA PROGRAMÓW UNIJNYCH.

NA PORTALU MOŻECIE PAŃSTWO M.IN. ZAGRAĆ W GRY, UZYSKAĆ INFORMACJE O AKTUALNYCH KONKURSACH ORGANIZOWANYCH PRZEZ MJWPU, A TAKŻE ZAPOZNAĆ SIĘ Z KAMPANIAMI INFORMACYJNO-PROMOCYJNYMI.

ZAPRASZAMY

Biuletyn współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 oraz ze środków budżetu województwa mazowieckiego